

ANNEX N.º 18 – ESTUDI AFECTACIÓ AL PATRIMONI CULTURAL

**MEMÒRIA DE LA PROSPECCIÓ SUPERFICIAL I ESTUDI
D'IMPACTE SOBRE EL PATRIMONI CULTURAL EN EL MARC DEL
PROJECTE DE CONDICIONAMENT DE LES CARRETERES T-310z i T-321,
DE LA T-310 A VILANOVA D'ESCORNALBOU.**

VILANOVA D'ESCORNALBOU I MONT-ROIG DEL CAMP (BAIX CAMP)

PROMOTOR: AYESA ENGINYERIA I SERVEIS

EXECUCIÓ: CATARQUEOLEGS.SL

José M. Carrasco López

Sabadell, abril 2022

ÍNDEX

1. FITXA TÈCNICA	4
2. RESOLUCIÓ DE LA INTERVENCIÓ	5
3. SITUACIÓ DE LA INTERVENCIÓ	7
4. MOTIUS I OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ	10
5. METODOLOGIA	11
6. MARC LEGAL	12
6.1 Legislació urbanística	12
6.2 Legislació del patrimoni històric - artístic	12
6.3 Protecció	14
7. ANTECEDENTS	15
7.1 Vilanova d'Escornalbou.....	15
7.2 L'Arboçet.....	15
7.3 PATRIMONI ARQUEOLÒGIC	16
7.3.1 ARQ_01 – LA PALOMERA.....	16
7.4 PATRIMONI ARQUITECTÒNIC	17
7.4.1 AR_01 - MAS MUNTER – MAS DE L'OLIVERA.....	17
7.4.2 AR_02 - TORRE DEL GRAVAT.....	18
7.4.3 AR_03 - TORRE DE CAL TORRATXAR.....	19
7.4.4 AR_04 - ESGLÈSIA SUFRAGÀNIA DE SANT JOAN BAPTISTA.....	19
7.4.5 AR_05 - ESGLÈSIA PARROQUIAL DE SANT JOAN BAPTISTA.....	20
7.4.6 AR_06 - LA PALOMERA.....	21
7.4.7 AR_07 - MAS DEL MARÇAL.....	22
7.4.8 AR_08 - CREU DE TERME A L'ARBOCET.....	22
7.4.9 AR_09 – CENTRE HISTÒRIC DE L'ARBOÇET.....	22
7.4.10 AR_10 – MAS D'EN TATU.....	22

8. TREBALLS REALITZATS.....	23
8.1 Primer transsecte	24
8.2 Segon transsecte.....	27
8.3 Tercer transsecte.....	28
9. CONCLUSIONS PRELIMINARS	30
10. FITXES DELS ELEMENTS IDENTIFICATS	31
11. LLISTAT DE FOTOGRAFIES	41

ANNEX: PLANIMETRIES

1. FITXA TÈCNICA

Jaciment: -

Localització: carreteres T-310z i T-321

Tipus de jaciment: -

Municipi: Vilanova d'Escornalbou i Mont-roig del Camp

Comarca: Baix Camp

Coordenades UTM 31N/ETRS89:

Extrem nord-oest: X: 327541,5 m; Y: 4553122,5 m; Z: 196,99 m snm

Extrem sud-est: X: 329800,3 m, Y: 451477,0 m, Z: 95,70 m snm

Tipus d'intervenció: Preventiva

Promotor: AYESA ENGINYERIA I SERVEIS

Empresa arqueologia: CATARQUEÒLEGS S.L.

Motivació: Projecte constructiu de condicionament de les carreteres T-310z i T-321

Direcció arqueològica: Jose María Carrasco López

2. RESOLUCIÓ DE LA INTERVENCIÓ

Expedient Arq002-3188-2022 (501 K121 N-917-2022/1-37555) d'autorització d'una intervenció arqueològica preventiva a les carreteres T-310z i T-321 (Vilanova d'Escornalbou, Baix Camp) segons el procediment establert en l'article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Fets

- En data 11 d'abril de 2022 (reg. d'entrada núm. 9015-704472/2022), el senyor Emiliano Hinojo García (ARQUEÒLEGS.CAT), en nom de Josep Espinosa Tome, representant d'AYESA ENGINYERIA I SERVEIS, va presentar una petició d'autorització per realitzar una intervenció arqueològica a les carreteres T-310z i T-321 (Vilanova d'Escornalbou, Baix Camp), del 19 al 22 d'abril de 2022, sota la direcció de l'arqueòleg José M. Carrasco López (ARQUEÒLEGS.CAT).
- En data 12 d'abril de 2022, l'arqueòloga dels Serveis Territorials va emetre informe favorable sobre la sol·licitud esmentada.
- En data 12 d'abril de 2022, el Servei d'Arqueologia i Paleontologia va proposar autoritzar la intervenció.

Motivació

Comprovació d'expectativa arqueològica.

Fonaments de dret

1. Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807).
2. Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594).
3. Decret 304/2011, de 29 de març, de reestructuració del Departament de Cultura (DOGC núm. 5849, de 31.3.2011); i Resolució CMC/254/2010, de 8 de gener, de delegació de competències de la persona titular de la Direcció General del Patrimoni Cultural en les persones directores dels Serveis Territorials del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (DOGC núm. 5566, de 12.2.2010).

Resolució

Per tot això, resolc:

1: **Autoritzar** la realització d'una intervenció arqueològica preventiva d'acord amb les següents dades i condicions:

- Lloc de la intervenció: carreteres T-310z i T-321 (Vilanova d'Escornalbou, Baix Camp)
- Persona o institució autoritzada: AYESA ENGINYERIA I SERVEIS
- Direcció de la intervenció: José M. Carrasco López (ARQUEÒLEGS.CAT)
- Activitat autoritzada: prospecció arqueològica
- Termini de realització: del 19 al 22 d'abril de 2022
- Lloc de dipòsit provisional de les restes: magatzem d'ARQUEÒLEGS.CAT

3. SITUACIÓ DE LA INTERVENCIÓ

La present memòria d'intervenció arqueològica pretén donar a conèixer l'anàlisi de caràcter patrimonial que se'n deriva de la intervenció arqueològica preventiva consistent en la prospecció superficial i estudi d'impacte sobre el patrimoni cultural duta a terme a les carreteres T-310z (de la carretera T-310 a la cruïlla amb la carretera T-321), amb una longitud d'actuació de 170 m, i la T-321 (de la cruïlla amb la T-310z a la rotonda d'entrada a Vilanova d'Escornalbou), amb una longitud de 2.810 m.

La zona de la prospecció superficial es troba ubicada principalment a la part oriental del municipi de Vilanova d'Escornalbou. Es tracta d'un municipi de 17,50 Km² situat a la zona occidental de la comarca del Baix Camp, al peu de la Serra de l'Argentera, i s'estén entre els 110 i els 550 metres d'altitud, sent l'Arbocet el punt més baix i el peu de la muntanya d'Escornalbou el punt més alt.

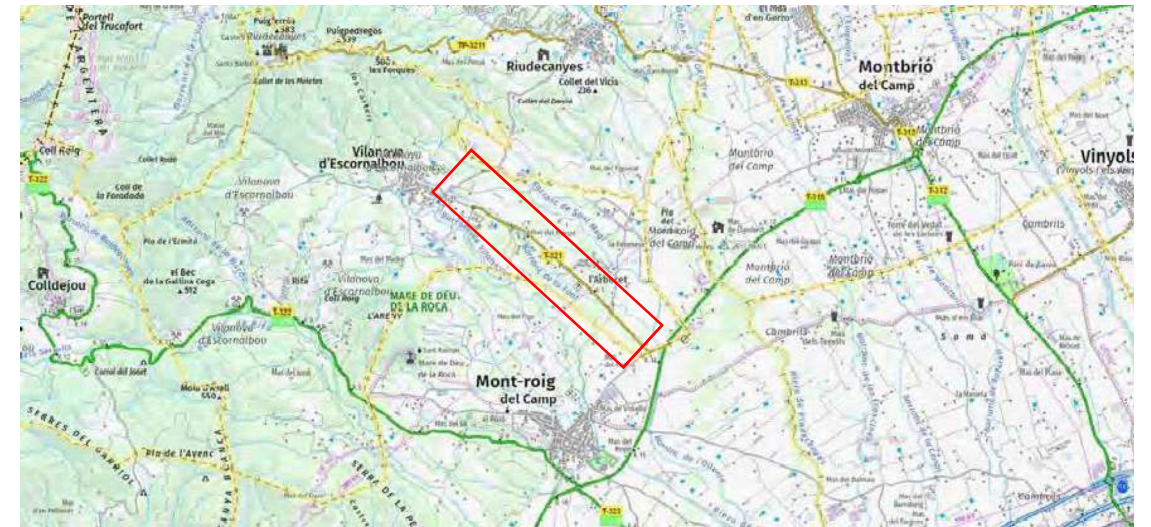
El seu terme el volten els termes de Coldejou a l'oest, Pradip al sud-oest, que només el toca en un punt, Mont-roig al sud, Montbrió a l'est, Riudecanyes al nord-est i l'Argentera al nord-oest, tots ells del Baix Camp.

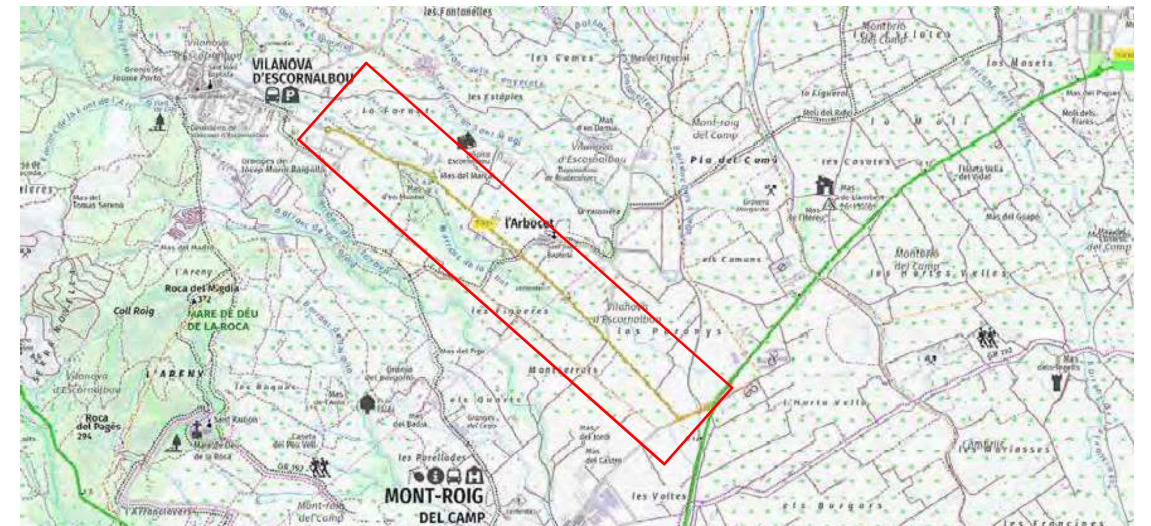
Ubicació dels terrenys afectats en relació al municipi de Vilanova d'Escornalbou i als municipis veïns (Font: ICC).

El municipi és constituït per tres grans unitats geogràfiques ben diferenciades: la conca de la riera de Vilanova, la conca del barranc de Rifà i les terres planeres del sector meridional.

La vila, a 226 m d'altitud, està situada a l'esquerra del barranc de l'hort dels Frares. Dins del terme hi ha els antics nuclis de l'Arbocet, que es va integrar al terme al segle XIX, i mas Munter.

Ubicació dels terrenys afectats en relació als municipis de Vilanova d'Escornalbou i Mont-roig del Camp (Font: ICC)

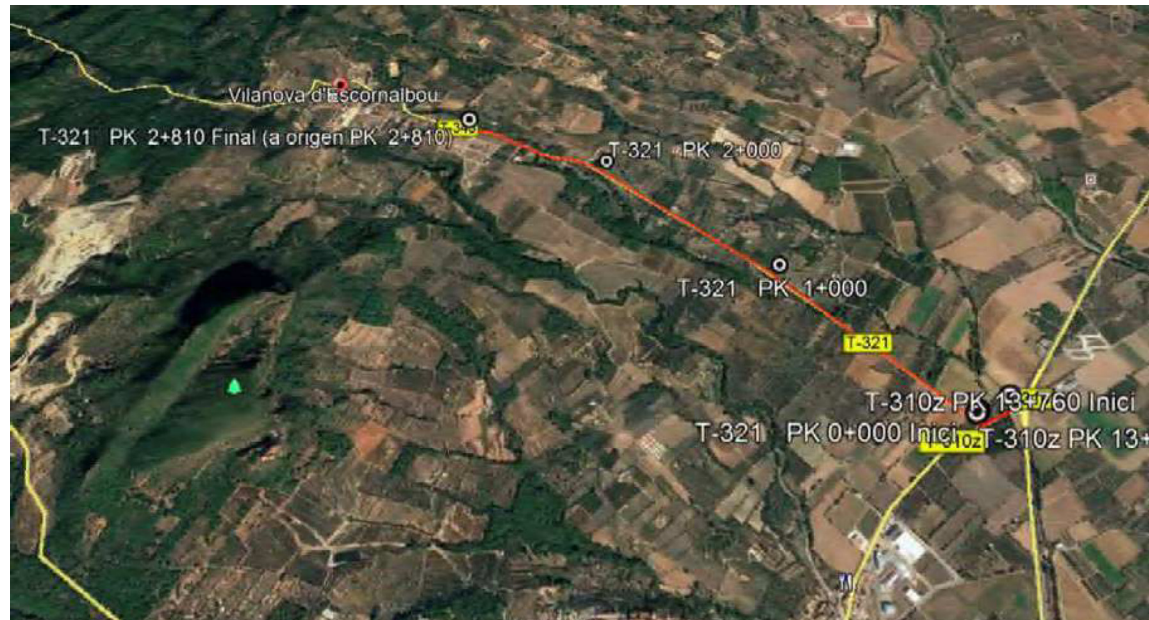
Detall dels terrenys afectats al terme municipal de Vilanova d'Escornalbou (Font: ICC).

La seva situació topogràfica de la intervenció arqueològica segons el Sistema de coordenades *Universa Transverse Mercator* (UTM) és:

- Extrem nord-oest: X: 327541,5 m; Y: 4553122,5 m; Z: 196,99 m snm
- Extrem sud-est: X: 329800,3 m; Y: 451477,0 m; Z: 95,70 m snm

Ortofoto amb la zona de la intervenció (imatge projecte constructiu-Diputació Tarragona).

Ortofoto amb la ubicació dels terrenys afectats al terme municipal de Vilanova d'Escornalbou (Font: ICC).

4. MOTIUS I OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ.

La present intervenció arqueològica ve condicionada pel projecte constructiu de millora de la seguretat viària de les carreteres T-310z (de la carretera T- 310 a la cruïlla amb la carretera T-321) i la T-321 (de la cruïlla amb la T-310z a la rotonda d'entrada a Vilanova d'Escornalbou), aplicant els criteris de disseny per a trams interurbans establerts al Pla Zonal de la xarxa local de carreteres de la Diputació de Tarragona.

És per aquest motiu que l'empresa *Ayesa Enginyeria i Serveis SL* s'ha posat en contacte amb l'empresa *Catarqueòlegs SL*, per tal de realitzar una prospecció arqueològica i estudi d'afectació al patrimoni cultural en la zona de projecte.

L'objectiu d'aquest estudi no serà un altre que comprovar si existeix algun element d'interès arqueològic, arquitectònic i etnogràfic que es pugués veure afectat, de forma directa o indirecta pel projecte constructiu de condicionament de les carreteres T-310z i T-321 al seu pas pels termes anteriorment citats. I, en segon lloc, proposar una sèrie de mesures correctores per a la seva construcció amb relació al Patrimoni Arqueològic i Històric Cultural i evitar així la possible destrucció d'elements d'interès patrimonial. Amb aquest propòsit, i com concretarem més detalladament en l'apartat de metodologia, s'ha procedit a la recollida de tota la informació documental que fa referència a la zona i la consulta dels inventaris de la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya, per després haver continuat amb els treballs de prospecció superficial del traçat del projecte.

5. METODOLOGIA.

La realització de la prospecció s'ha fonamentat en l'observació superficial intensiva de totes les parcel·les, però també de les seves proximitats. Aquesta actuació, realitzada a través d'una inspecció ocular del terreny, prova de determinar la presència d'indicis que marquin la presència humana a la zona en qualsevol de les seves formes (estructures, material ceràmic...).

La metodologia emprada en la prospecció ha consistit en la realització de traçades lineals i paral·leles en els terrenys d'anàlisi, separades uns 5 -10 m entre si al llarg de tres transsectes.

Tot aquest procés ha quedat degudament documentat en un exhaustiu reportatge fotogràfic de l'actuació, en el que s'han inclòs imatges generals dels treballs i imatges dels diferents elements localitzats. Aquest reportatge i l'anàlisi apriorístic dels resultats obtinguts se'n fa entrega en el present informe preliminar.

Així mateix, es procedirà a la realització d'un aixecament planimètric consistent en la realització d'un plànol on s'observi els elements identificats degudament georeferenciats. A més, tota aquesta documentació, la descripció dels treballs realitzats i dels elements localitzats, juntament amb les interpretacions que se'n derivin, quedaran recopilats en la present memòria científica de resultats de caràcter preceptiu.

Val a dir que tota l'actuació arqueològica queda emmarcada dins els termes establerts per les directrius de l'article 47 de la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català, així com pel Decret 78/2002, del Reglament de Protecció del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic (publicat en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 3594, pàgs. 4608-4615), on es regulen les intervencions arqueològiques i paleontològiques i on es garanteix la solvència tècnica de les intervencions.

6. MARC LEGAL

6.1 Legislació urbanística

Decret legislatiu 1/2005, de 26 de juliol, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'Urbanisme (DGOC 4436, 28.07.05).

Decret 305/2006, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'Urbanisme (DOGC 4682, 24.07.06).

L'article 3.1. de la Llei d'Urbanisme diu:

“Concepte de desenvolupament urbanístic.

El desenvolupament urbanístic sostenible es defineix com la utilització racional del territori i el medi ambient i comporta conjuminar les necessitats de creixement amb la preservació dels recursos naturals i dels valors paisatgístics, arqueològics, històrics i culturals, a fi de garantir la qualitat de vida de les generacions presents i futures.”

L'article 9.3 de la mateixa Llei diu:

“El planejament urbanístic ha de preservar els valors paisatgístics d'interès especial, el sòl d'alt valor agrícola, el patrimoni cultural i la identitat dels municipis, i ha d'incorporar les prescripcions adequades perquè les construccions i les instal·lacions s'adaptin a l'ambient on estiguin situades o bé on s'hagin de construir i no comportin un demèrit per als edificis o les restes de caràcter històric, artístic, tradicional o arqueològic.”

6.2 Legislació del patrimoni històric - artístic

LLEI 9/93, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català.

LLEI 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural.

DECRET 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

La protecció del Patrimoni Cultural Català es basa en la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català (DOGC 1807, 11 d'Octubre de 1993). Aquesta Llei estableix que: “La Generalitat de Catalunya, d'acord amb l'article 9 de l'Estatut d'Autonomia del 1979 i sens perjudici de les competències que l'article 149.1.28 de la Constitució assigna a l'Estat, té competències exclusiva en aquesta matèria”.

En patrimoni cultural català és integrat per tots els béns mobles o immobles relacionats amb la història i la cultura de Catalunya que per llur valor històric, artístic,

arquitectònic, arqueològic, paleontològic, etnològic, documental, científic o tècnic mereixen una protecció i una defensa especials.

La legislació autonòmica catalana estableix un conjunt de figures de protecció dels béns integrants del Patrimoni Cultural Català. S'estableixen tres categories de protecció, comunes a béns mobles, immobles i immaterials:

- Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN)

Són els béns més rellevants del patrimoni cultural català. Es classifiquen en :

- I. Monument històric
- II. Conjunt històric
- III. Jardí històric
- IV. Lloc històric
- V. Zona de interès etnològic
- VI. Zona arqueològica
- VII. Zona paleontològica

Estan declarats BCIN els castells de Catalunya (disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català). La incoació de l'expedient de declaració d'un BCIN comporta l'aplicació immediata i provisional del règim de protecció establert per els BCIN ja declarats (article 9.2 de la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català)

- Bé Catalogat (BC) – Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)

Son aquells béns del patrimoni cultural català que malgrat la seva significació i importància no compleixen les condicions pròpies dels BCIN. La catalogació dels béns immobles s'efectua mitjançant la seva declaració com a BCIL. Tota catalogació de béns immobles ha de contenir els jaciments del terme municipal que hagin estat declarats espai de protecció arqueològica (article 15.1 de la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català). Sota aquesta denominació es consideren aquells llocs no declarats d'interès nacional on per evidències materials, per antecedents històrics o per altres indicis, es presumeix l'existència de restes arqueològics o paleontològics (article 49.1 de la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català).

- Altres béns integrants del patrimoni cultural català:

Són la resta de béns mobles o immobles que, tot i no haver estat declarats BCIN o BCIL,

reuneixen també prou valors artístics, arquitectònic, arqueològic, paleontològic, etnològic, documental, bibliogràfic o històric per formar part de l'Inventari del Patrimoni Cultural Català. Segons la disposició addicional primera de la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català els béns radicats a Catalunya que hagin estat declarats d'interès cultural (BIC) o hagin estat inclosos a l'Inventario General de Bienes Muebles d'acord amb la Llei de l'Estat 16/1985, de 25 de juny, del Patrimonio Histórico Español, passen a tenir respectivament la consideració de BCIN o de BC. Els béns immobles que en el moment de l'entrada en vigor de la Llei 9/93 estiguin inclosos en catàlegs de patrimoni cultural incorporats a plans urbanístics passen a tenir, excepte si son BCIN, la consideració de BCIL.

6.3 Protecció

Tot bé moble o immoble que constitueix un punt de referència important de la història, així com els productes de les intervencions arqueològiques, malgrat que no estiguin catalogats, estan considerats també part del Patrimoni Cultural Català (article 18 de la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català). La Llei, al seu article 25, estableix de forma específica el deure de preservació i manteniment per als BCIN i BC i concreta, a l'apartat 2 que no poden ser destruïts. Els propietaris, titulars d'altres drets reals i posseïdors de béns cultural d'interès nacional o béns catalogats els han de preservar i mantenir per assegurar la integritat de llur valor cultural. L'ús a què es destinin aquests béns han de garantir-ne sempre la conservació. Els propietaris, titulars d'altres drets reals i posseïdors de béns cultural d'interès nacional o béns catalogats han de permetre l'accés dels especialistes als dits béns, per tal que puguin estudiar-los i catalogar-los convenientment.

7. ANTECEDENTS

7.1 Vilanova d'Escornalbou

Vilanova d'Escornalbou és un municipi ubicat a la comarca del Baix Camp, al peu de la serra de l'Argentera, sota el turó de Santa Bàrbara; s'ubica entre els termes de Riudecanyes al nord-est, Montbrió a l'est, Mont-roig al sud, Pradip al sud-oest, Colldejou a l'oest i l'Argentera al nord-oest. El terme municipal és força accidentat i oscil·la entre els 90 i els 515 metres d'altitud i té una extensió de 17,50 Km².

És constituït per tres grans unitats geogràfiques ben diferenciades: la conca de la riera de Vilanova, la conca del barranc de Rifà i les terres planeres del sector meridional. La vila, a 226 m. d'altitud, es troba situada a l'esquerra del barranc de l'hort dels Frares. Dins del terme hi ha els antics nuclis de l'Arboçet i mas Munter.

7.2 L'Arboçet

Vilanova d'Escornalbou inclou el terme de l'Arboçet, o Arboç com l'anomenen els habitants de Vilanova, que va ser municipi propi fins a mitjans del segle XIX. Està emplaçat a la dreta del barranc de Sant Magí o barranc de la Palomera i el mas de Munter.

La imatge més característica del poble, que defineix la seva silueta, són les dues torres de guaita; la rodona anomenada la Torratxa, segons la tradició s'hi hostatjaven els cristians, i la quadrada anomenada Cal Gravat, i antigament també dita del Madico, habitada pels sarraïns.

L'Arboç va formar part des del primer moment de la baronia d'Escornalbou participant en les reunions de la Comuna del Camp. Durant la primera carlinada es va manifestar a favor dels absolutistes, els quals sovint s'hi hostatjaven; per aquest motiu, l'antic camí que menava al poble conserva encara el nom de camí dels Carlistes.

L'Església parroquial dedicada a Sant Joan Baptista va ser edificada el primer quart del segle XVII. El 1936 tot el que hi havia de valor va anar a parar a la foguera, i solament es va salvar un calze. El 1894 són bastits els rentadors i la font, encara existents a l'entrada del poble.

No hi ha evidències arqueològiques a la zona afectada o a prop d'aquesta que constin als inventaris de patrimoni arqueològic o arquitectònic de la Generalitat de Catalunya i tampoc al Catàleg de patrimoni del POUM de Vilanova d'Escornalbou.

Els antecedents més propers¹, extrets de l'IPAC, són:

7.3 PATRIMONI ARQUEOLÒGIC

7.3.1 ARQ_01 – LA PALOMERA

Mont-roig del Camp (Baix Camp)

Núm. IPAC. 3540

Cronologies: Des de Neolític fins a Bronze (-5500 / -650)

Descripció

S'accedeix des del nucli urbà de Mont-roig del Camp. Seguirem la carretera de Mont-roig del Camp a Montbrió del Camp fins arribar a la riera de Riudecanyes on agafarem el camí de la llera de la riera. Seguirem aquest camí aproximadament 2'5 quilòmetres. Poc abans d'arribar a la partida Els Molins trobarem el jaciment al marge dret de la riera. El jaciment es troba situat entre el barranc de l'Olivera i la riera de Riudecanyes.

Segons Valerià Romero, qui va descobrir el jaciment, pot parlar-se de dos nuclis: un dins del terme de Riudecanyes i l'altre dins de Mont-roig del Camp. Després de parlar amb Valerià Romero i veure el terreny es considerà els dos nuclis com un únic jaciment. Sembla ser que la part més baixa del jaciment (l'altra part està en una petita elevació del terreny) ha estat parcialment destruïda al llaurar la terra. Actualment tota l'extensió del jaciment està ocupada per camps d'oliveres joves, fet que pot haver-hi provocat una nova alteració del terreny.

Pel que fa referència al material que pot trobar-s'hi cal dir que és molt abundant, sobre tot en aquesta part menys elevada a la que s'ha fet referència. Destaquen fulles de sílex, algun percussor, destrals i restes de ceràmica sense decoració. Durant la nostra visita no es va observar cap resta de material arqueològic al terra.

El nombre i la tipologia d'aquestes restes roman encara inèdit. Aquest fet impedeix poder precisar la cronologia del jaciment i la seva eventual interpretació paleoeconòmica i funcional. Com és habitual en aquest tipus de localitat, d'altra banda molt nombroses a la comarca, totes les restes sembla que varen aparèixer en una manifesta

¹ Situats a la planimetria annexa.

posició secundària i descontextualitzades respecte del context deposicional i estratigràfic que, raonablement, els hauria de correspondre en origen.

A banda d'aquestes restes, no s'observa a l'indret assenyalat cap altra mena de registre arqueològic ni tampoc la presència d'elements o estructures de caràcter natural o geològic que permetin creure que el jaciment es pugui trobar cobert i en bon estat de conservació.

7.4 PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

7.4.1 AR_01 - MAS MUNTER – MAS DE L'OLIVERA

Vilanova d'Escornalbou (Baix Camp)

Núm. IPAC: 9731

POUM 2016 – Catàleg béns a protegir: 04 (pàg. 35) i 08 (pàg. 08)

POUM 2016 - Catàleg masies i cases rurals. Codi: 01 (pàg. 14)

UTM31N - ETRS89 328128.25, 4552753.52 m

Descripció

Antiga masia fortificada, actualment molt transformada per les restauracions, que consta de diverses edificacions, construïdes en diferents èpoques, imitant el tipus de parament antic. Conserva una torre de defensa de planta quadrada de gran altura, amb merlets i matacans, feta de paredat amb reforços de carreus als angles, molt modificada també. La casa, de planta rectangular, és de construcció similar a la de la torre, amb portes d'arc dovellades i una petita espadanya en un dels costats. Darrera hi ha una construcció moderna rectangular.

Notícies històriques

Mas Munter fou una antiga quadra integrada al terme de l'Arbocet, i formà part de la baronia d'Escornalbou. La primera notícia documental d'aquest mas es remunta al segle XII. En un document del 1477 apareix esmentat com el mas de l'Olivera de'n Pere Munter, encara que els Munter ja n'eren propietaris des del 1421. El 1717 tenia 2 veïns, 10 habitants el 1719, 3 habitants el 1787, 20 habitants el 1833, i 9 habitants el 1848. El 1716 hi havia una sola casa, i el 1719 en tenia dues, però entre 1773 i 1819 en torna a tenir només una. El 1751 consta com a sufragània de la parròquia de Riudecanyes. Actualment pertany al terme de Vilanova d'Escornalbou i ha quedat reduït a una utilització residencial.

Protecció: BCIL

Núm. Registre / Catàleg: 11026-I

Disposició: Aprovació definitiva comissió urbanisme

Data Disposició: 13/10/1982

Publicació: DOGC

Data publicació: 15/12/1982

7.4.2 AR_02 - TORRE DEL GRAVAT

Vilanova d'Escornalbou (Baix Camp)

Núm. IPAC: 9728

POUM 2016 – Catàleg béns a protegir: 01 (pàg. 29)

UTM31N - ETRS89 328771.00, 4552453.77 m

Descripció

Torre de planta quadrada, situada a l'extrem sud del carrer de Baix, separada de les cases, que protegia el camí d'entrada a la població. És obra de paredat amb reforços de carreus de gres roig. Conserva restes de matacans i de finestres amb arcs de mig punt dovellats. És de tipologia molt similar a la Torre del mas Munter.

Notícies històriques

La torre del Gravat data probablement del segle XVI. És una de les dues torres que donen l'imatge característica a l'Arbocet; l'altra és la torre rodona de cal Torratxar. Les dues torres haurien format part d'un recinte emmurallat que es va conservar fins a començaments del segle XVIII. Dins del clos, al qual s'accedia per dos portals, hi havia una dotzena de cases, alguns corrals i un forn de pa. El carrer de Dalt va ser edificat entre la segona meitat del segle XVIII i el primer quart del XIX.

La veu popular diu que a la torre rodona s'hi hostatjaven els cristians, i a la quadrada, els moros. En aquesta torre s'hi va instal·lar el Comú del poble.

Protecció: BCIN

Classificació: Monument històric

Núm. Registre / Catàleg: 4088-MH

Disposició: Decret

Data Disposició: 22/04/1949

Publicació: BOE

Data publicació: 05/05/1949

7.4.3 AR_03 - TORRE DE CAL TORRATXAR

Vilanova d'Escornalbou (Baix Camp)

Núm. IPAC. 38481

POUM 2016 – Catàleg béns a protegir: 02 (pàg. 31)

UTM31N - ETRS89 328812.00, 4552451.77 m

Descripció

Antiga torre de defensa rodona -truncocònica- que formà part del casal fort que originà el nucli de la població. Obra de paredat que conserva senyals d'alguns merlets i de mènsules de quatre matacans. Té petites obertures reforçades amb carreus.

Notícies històriques

La torre de cal Torratxar data probablement del segle XV. És una de les dues torres que donen l'imatge característica a l'Arbocet; l'altra és la torre del Gravat, de construcció posterior. Les dues torres haurien format part d'un recinte emmurallat que es va conservar fins a començaments del segle XVIII. Dins del clos, al qual s'accedia per dos portals, hi havia una dotzena de cases, alguns corrals i un forn de pa. El carrer de Dalt va ser edificat entre la segona meitat del segle XVIII i el primer quart del XIX.

La veu popular diu que a la torre rodona s'hi hostatjaven els cristians, i a la quadrada, els moros.

Protecció: BCIN

Classificació: Monument històric

Núm. Registre / Catàleg: 4089-MH

Disposició: Decret

Data Disposició: 22/04/1949

Publicació: BOE

Data publicació: 05/05/1949

7.4.4 AR_04 - ESGLÈSIA SUFRAGÀNIA DE SANT JOAN BAPTISTA

Vilanova d'Escornalbou (Baix Camp)

Núm. IPAC. 9729

POUM 2016 – Catàleg béns a protegir: 09 (pàg. 45)

UTM31N - ETRS89 328871.50, 4552470.27 m

Descripció

Església d'una sola nau amb volta de canó amb llunetes. Creuer amb cúpula. Porta barroca de finals del segle XVIII, poc decorada. Dos ulls a la façana, un d'ells circular, que es troba al frontó superior. L'altre, de forma quasi oval, es troba damunt d'un arc de rajoles de descàrrega. Esvelt campanar als peus, amb torre de planta quadrada. Edifici d'obra de paredat amb reforços de carreu als angles i façana arrebossada.

Notícies històriques

Hi ha notícies documentals de l'església de l'Arbocet en 1751 com a sufragània de la parròquia de Riudecanyes. El 1787 depenia de la de Vilanova d'Escornalbou. El 1936 es va destruir tot el que contenia de valor, tret d'un calze.

7.4.5 AR_05 - ESGLÈSIA PARROQUIAL DE SANT JOAN BAPTISTA

Vilanova d'Escornalbou (Baix Camp)

Núm. IPAC. 9725

POUM 2016 – Catàleg béns a protegir: 06 (pàg. 39)

UTM31N - ETRS89 328871.50, 4552470.27 m

Descripció

Edifici de paredat amb reforços de carreus, d'una nau amb capelles comunicades i absis poligonal. Volta de canó amb obertures a la nau, i de canó a les capelles. Façana lateral, molt senzilla. Capella amb reixat renaixentista. Porta de fusta a la sagristia de la capella, amb guarniments de tradició mudèjar. Portes d'armari d'estil renaixentista popular. Torre de campanar als peus, amb reforços de carreus als angles. Entre els contraforts s'observen, a la part superior, les espitlleres bastides per defensar l'accés a la vila, al segle XIX, durant les guerres carlines.

Notícies històriques

Conjunt renaixentista, construït sobre una altra església del segle anterior, que data al voltant del mil sis-cents. El 1745 encara s'estava edificant la sagristia, i el 1751 l'església de Vilanova era sufragània de la parròquia de Riudecanyes. El 1787 Vilanova d'Escornalbou consta ja com a parròquia. Es conserven encara alguns fragments de l'antiga creu processional, que datava del segle XV, feta d'argent repujat i daurat amb medallons esmaltats, i que va ser parcialment destruïda el 1936. També es conserven part dels quadres del retaule, salvats pel Comité Revolucionari, retirats del culte, i dues teles en mal estat.

Protecció: BCIL

Núm. Registre / Catàleg: 9703-I

Disposició: Aprovació definitiva comissió urbanisme

Data Disposició: 13/10/1982

Publicació: DOGC

Data publicació: 15/12/1982

7.4.6 AR_06 - LA PALOMERA

Vilanova d'Escornalbou (Baix Camp)

Núm. IPAC. 9730

POUM 2016 – Catàleg béns a protegir: 10 (pàg. 47)

POUM 2016 - Catàleg masies i cases rurals. Codi: 03 (pàg. 16)

UTM31N - ETRS89 329261.00, 4552614.77 m

Descripció

Aparell de grans i armonioses proporcions. Edifici de planta baixa i dos pisos amb coberta a dues aigües, arrebossat blanc a la façana, flanquejat pels dos costats per dues galeries porticades sostingudes per columnes que conserven encara restes de pintura vermella. La porta, d'arc capanell, porta un escut nobiliari de pedra picada ben conservat en la clau. Finestra amb reixat a la planta baixa. Sobre la façana hi ha una espadanya. El mas ocupa una superfície de 604 m².

Notícies històriques

Edifici reconstruït en el segle XVIII pel seu propietari, Josep de Portell i Peirí, qui manà posar l'escut de les dues famílies unides damunt la porta. Josep de Portell consta com a propietari absentista en el cadastre de 1778. Gaudeix de nombroses propietats a la vila i una olla d'aiguardent a al carrer de la Font. Diu la tradició popular que els descendents de cal Peirí s'arruinaren amb motiu de la primera guerra Carlina, donant suport als absolutistes -el camí que passa per davant de la façana del mas rep el nom de Camí dels Carlistes-. Un llibre de Valias de l'any 1745 esmenta "l'heret dita la Palomera". En el cadastre abans citat s'esmenten "las palomeras". En aquesta època, les finques dels Portell-Peirí eren administrades per Antoni Bonet. L'any 1859, el nom apareix com partida de terra.

7.4.7 AR_07 - MAS DEL MARÇAL

Vilanova d'Escornalbou (Baix Camp)

POUM 2016 - Catàleg masies i cases rurals. Codi: 02 (pàg. 15)

7.4.8 AR_08 - CREU DE TERME A L'ARBOCET

Vilanova d'Escornalbou (Baix Camp)

POUM 2016 – Catàleg béns a protegir: 05 (pàg. 37)

7.4.9 AR_09 – CENTRE HISTÒRIC DE L'ARBOCET

Vilanova d'Escornalbou (Baix Camp)

POUM 2016 – Catàleg béns a protegir: 12 (pàg. 53)

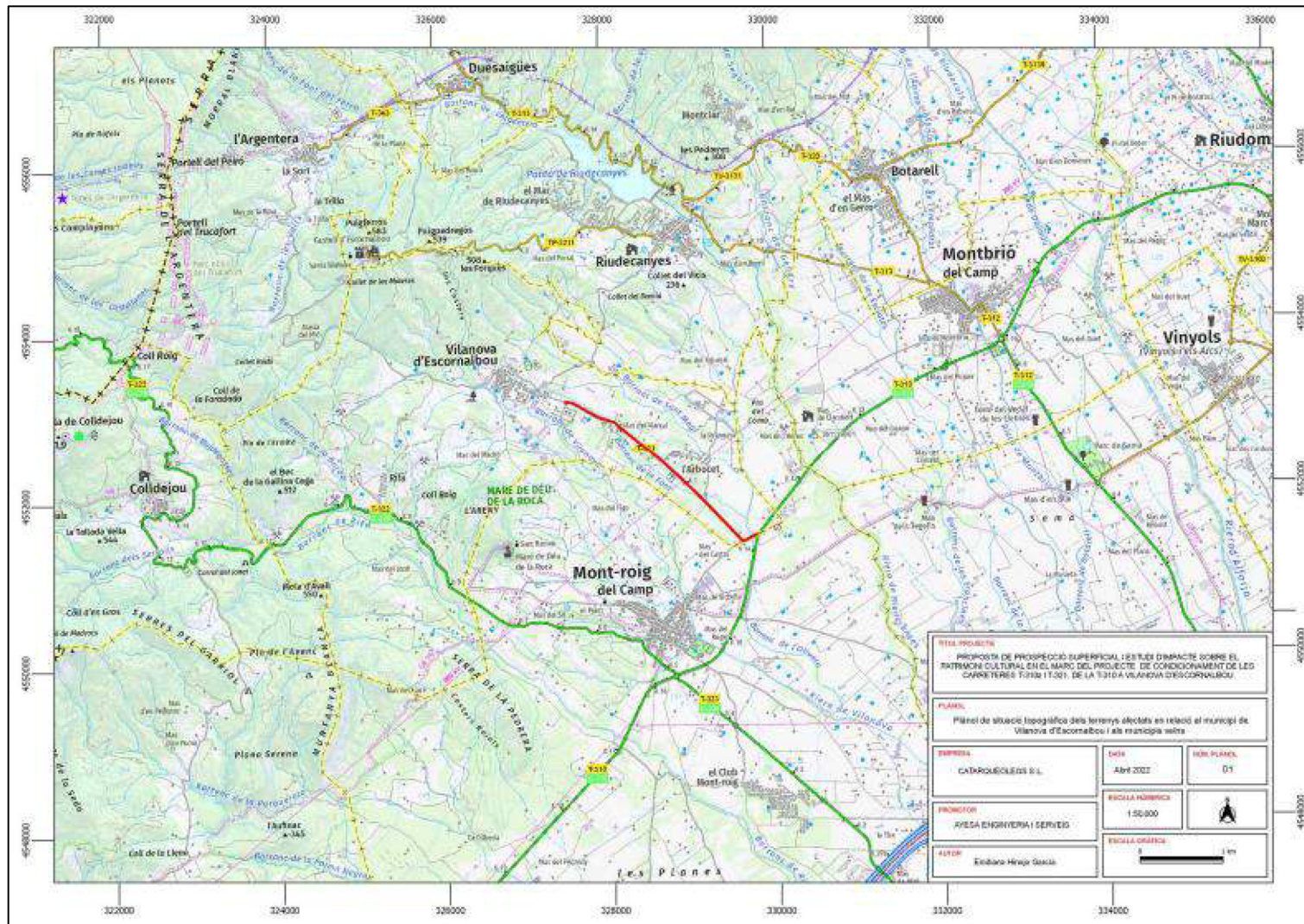
7.4.10 AR_10 – MAS D'EN TATU

Vilanova d'Escornalbou (Baix Camp)

POUM 2016 - Catàleg masies i cases rurals. Codi: 05 (pàg. 18)

8. TREBALLS REALITZATS

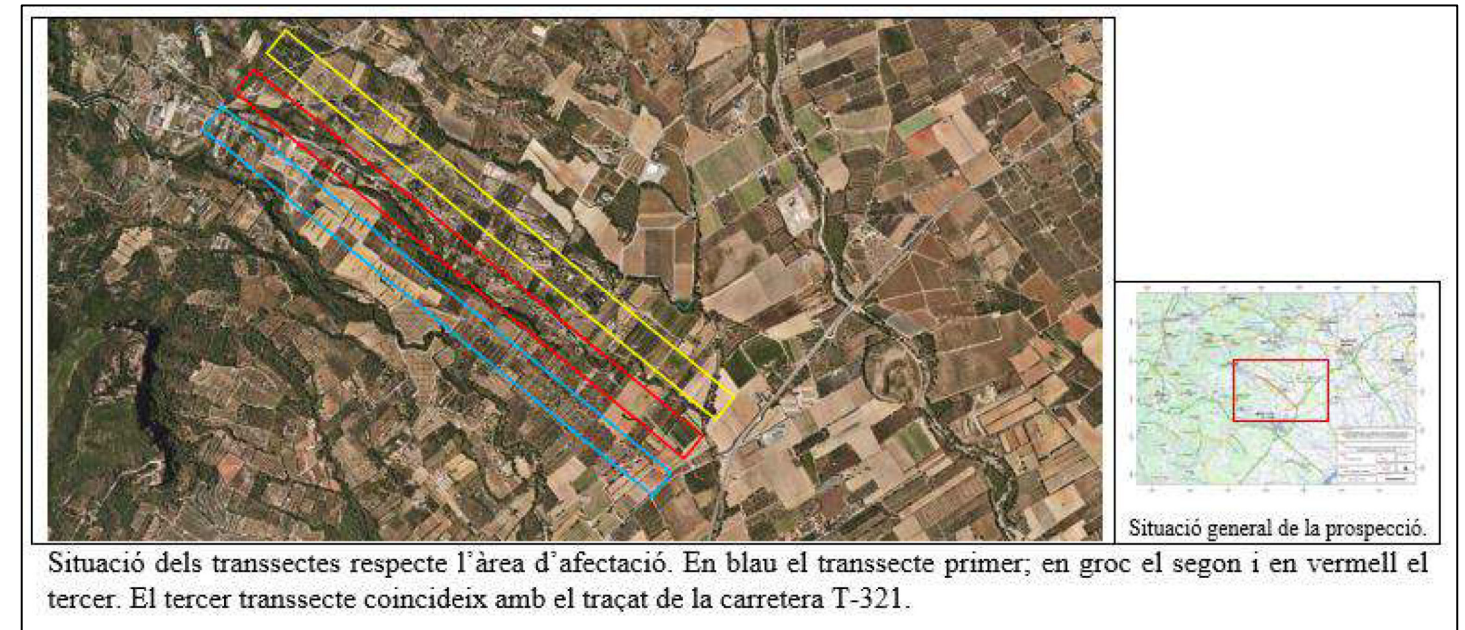
Els treballs es van realitzar el 20 d'abril de 2022. Per tal de dur a terme la prospecció es va dividir la zona de treball en tres transsectes. L'objectiu era assolir una superfície total prospectada 1,65 km². Aquesta superfície va quedar dividida entre el transsecte 1, immediatament paral·lel a la carretera T-321 per el seu costat austral; el transsecte 2 que resulta paral·lel a la carretera per el seu costat septentrional i, finalment, el transsecte 3 que inclou la pròpia carretera i les seves immediacions.

Situació de la carretera de les carreteres t-310z i t-321, de la t-310 a Vilanova d'Escornalbou.

Per tal de dur a terme la prospecció de forma efectiva, es van recollir dades GPS amb l'objectiu de realitzar un mapejat de l'indret amb el conjunt de punts documentats i degudament georeferenciats.

Aquest mostreig sistemàtic amb GPS va anar acompanyat amb la documentació exhaustiva de de tots els indicis i estructures de caràcter arqueològic que es van documentar al llarg dels tres transsectes establerts a la zona d'afectació.

8.1 Primer transsecte

En el decurs del primer transsectes es va poder documentar el camí cap a Mont Roig i tot un seguit de parcel·les entre aquest camí i la carretera T-321. Aquestes parcel·les quedaven tot sovint delimitades per marges de pedra seca construïts seguint filades irregulars amb còdols de riu.

Detall del camí cap a Mont Roig.

Aquests tipus de marges quedaven, en ocasions, parcialment amortitzats deguts als treballs agrícoles. Aquestes feines requereixen deportacions de terres que funcionen com un estrat de deposició ràpid, generant en períodes temporals petits una potència estratigràfica considerable.

Detall d'antic marge de pedra seca sobrepassat per les aportacions de terra pels treballs agrícoles. S'aprecia que sobrepassa el límit actual del camí.

Deguda aquesta gran activitat agrícola, no només documentada al transsecte 1 sinó a tota la zona d'afectació, s'ha de considerar el fet que estructures més antigues romanguin al subsol. Per aquesta raó, qualsevol moviment o remoció de terres d'aquesta zona hauria d'anar acompanyada d'un seguiment arqueològic per tal de constatar de forma fefaent la deguda conservació del patrimoni tarragoní.

Més enllà de la parcel·lació de les terres i la seva divisió i delimitació amb marges de pedra seca, en el decurs d'aquest transsecte també es va poder documentar un petit mas abandonat, que per les seves característiques constructives – veure fitxa nº3 – es probable que es pugui adscriure al segle XX; i un mil·liari fet en formigó amb una inscripció il·legible, també adscrit al segle XX.

Detall de la inscripció del mil·liari.

8.2. Segon transsecte.

Aquest transsecte queda ubicat de forma paral·lela a la banda septentrional a carretera T-321. Es van documentar diversos camps d'oliveres, alguns en ús i d'altres abandonats, també delimitats per marges de pedra seca.

Detall de marge de terrassa en pedra seca d'una parcel·la corresponent a la partida lo Fornet.

Si bé aquest cas el resultat de la prospecció va ser completament negatiu si que m'agradaria assenyalar l'existència d'un camí de possible adscripció antiga que correspon amb el barranc de la Font i que ressegueix un tram de la carretera actual de forma paral·lela fins desembocar a l'Arboçet. Disposa de marges de pedra seca a banda i banda que el delimiten.

La resta de parcel·les van donar resultats completament negatius i no es va observar ni constatar cap element arqueològic més.

Detall del camí del Barranc de la Font. S'observa el marge de pedra seca.

8.3. Tercer transsecte.

Finalment, el tercer i últim transsecte correspon al traçat de la carretera actual T-321. Bàsicament i en aquest cas els treballs van consistir en resseguir els marges de la carretera a unes distàncies de fins a 10 metres sempre que l'urbanisme ho va permetre. Nombroses parcel·les juxtaposades a la carretera es troben actualment construïdes, ja sigui amb habitatges o altres edificis destinats a usos agrícoles. Aquest fet enllaçat amb l'asfalt de la pròpia carretera va fer molt difícil el desenvolupament de les tasques, deixant tot sovint poc marge per la prospecció arqueològica.

Tanmateix, algunes parcel·les resten sense construir. Aquestes, degut al seu estat d'abandó, resten ocupades per la vegetació fent impossible la detecció de materials en superfície. Pel que fa a estructures, no se'n va documentar cap.

Detall de la partida de les Balegueres. S'observa com la vegetació l'ha envaït.

Exemple d'edificació juxtaposat a la carretera.

9. CONCLUSIONS PRELIMINARS

A la llum dels resultats obtinguts val a dir que es va poder dur a terme la prospecció superficial amb èxit. La prospecció va dividir l'àrea d'afectació en tres transectes que es van poder assolir cobrint una zona total de 1,65km².

Al llarg d'aquests transectes no es va documentar cap resta arqueològicament significativa que pogués quedar afectada per els treballs d'ampliació de la carretera donat que les existents resten allunyades de la zona d'afectació. Donat que aquest treballs es duran a terme sobreposant el recorregut de la T-321 al nou vial i que aquest sobrepassarà uns metres més enllà a banda i banda, creiem que l'impacte de les feines sobre el patrimoni històric serà lleu.

Efectivament, es va constatar l'explotació agrícola de la zona des de temps històrics i que per aquesta raó s'ha dut a terme una gran aportació de terres que podrien estar cobrint estructures antigues. Per tant, s'aconsella el seguiment arqueològic de les feines per tal d'assegurar que durant el procés de remoció de terres per dur a terme la construcció de la nova carretera no apareguin altres restes arqueològiques.

10. FITXES DELS ELEMENTS IDENTIFICATS

Nº Fitxa: 1	Prospecció Vilanova de l'Escornalbou	Abril 2022	Transecte 1
X: 41,110626	Y: 0,942822	ID fgf.: Vilanova 2	
		<p>Descripció: Marge de pedra seca que delimita el camí cap a Mont Roig des de Vilanova de l'Escornalbou.</p>	
<p>Observacions: Veure ID fgf: Vilanova 1 – 3 – 4</p>			

Nº Fitxa: 2	Prospecció Vilanova de l'Escornalbou	Abril 2022	Transecte 1
X: 41,1062709	Y: 0,9465915	ID fgf.: Vilanova 5	
		<p>Descripció: Detall del camí cap a Mont Roig resseguit per un marge de pedra seca. Partida "Barranc de Vilanova".</p>	
<p>Observacions: Veure ID fgf: Vilanova 6 – 7 – 8</p>			

Nº Fitxa: 3	Prospecció Vilanova de l'Escornalbou	Abril 2022	Transsecte 1
X: 41,1058161	Y: 0,9480274	ID fgf.: Vilanova 12	
		<p>Descripció: Estructura construïda amb filades de còdols informes lligats amb morter de calç. Les quatre parets estan arrebossades. La paret de llevant presenta una porta tapiada seguint la mateixa tècnica constructiva. Tanmateix, ambdós brancals es van construir amb totxo massís. Un arc de descarrega construït amb totxana a tres quarts fa les vegades de dentell. En quant a la teulada, s'ha construït amb teula aràbiga a una vessant que descarrega a la paret del migdia.</p>	
Observacions: Veure ID fgf: Vilanova 9 – 10 – 11			

Nº Fitxa: 4	Prospecció Vilanova de l'Escornalbou	Abril 2022	Transsecte 1
X: 41,1048933	Y: 0,9486239	ID fgf.: Vilanova 13	
		<p>Descripció: Mil·liari de formigó. Probablement del s.XX. disposa d'una inscripció il·legible. Marca el camí de Mont Roig.</p>	
Observacions: Veure ID fgf: Vilanova 14			

Nº Fitxa: 5	Prospecció Vilanova de l'Escornalbou	Abril 2022	Transsecte 1
X: 41,1019781	Y: 0,9583265	ID fgf.: Vilanova 18	
		Descripció: Antic marge de pedra seca que delimitava dues terrasses de conreu. Parcialment amortitzat per les aportacions sedimentològiques.	
Observacions: Veure ID fgf: Vilanova 15 – 16 – 17			

Nº Fitxa: 6	Prospecció Vilanova de l'Escornalbou	Abril 2022	Transsecte 2
X: 41,0965364	Y: 0,9718156	ID fgf.: Vilanova 19	
		Descripció: Camp d'oliveres corresponent a la partida los Paranys. No s'observa cap tipus d'indici arqueològic.	
Observacions: Veure ID fgf: Vilanova 20			

Nº Fitxa: 7	Prospecció Vilanova de l'Escornalbou	Abril 2022	Transsecte 2
X: 41,0983669	Y: 0,9715105	ID fgf.: Vilanova 21	
		<p>Descripció: Camí de probable adscripció antiga que coincideix amb el traçat del Barranc de la Font. A banda i banda disposa d'un marge de pedra seca.</p>	
Observacions: Veure ID fgf: Vilanova 22 – 23 - 24			

Nº Fitxa: 8	Prospecció Vilanova de l'Escornalbou	Abril 2022	Transsecte 2
X: 41,1005926	Y: 0,9670524	ID fgf.: Vilanova 25	
		<p>Descripció: Camp d'oliveres en desús. S'observen marges de pedra seca que delimiten les diferents terrasses de conreu. Partida "les Quarterades".</p>	
Observacions: Veure ID fgf: Vilanova 26 – 27			

Nº Fitxa: 9	Prospecció Vilanova de l'Escornalbou	Abril 2022	Transsecte 2
X: 41,1129359	Y: 0,9537986	ID fgf.: Vilanova 33	
		Descripció: Parcel·les en desús a la partida "lo Fornet". S'observen marges de pedra seca.	
Observacions: Veure ID fgf: Vilanova 34			

Nº Fitxa: 10	Prospecció Vilanova de l'Escornalbou	Abril 2022	Transsecte 2
X: 41,112385	Y: 0,941664	ID fgf.: Vilanova 35	
		Descripció: Parcel·les en desús a la partida "lo Fornet". No s'observa cap tipus d'indici arqueològic.	
Observacions: -			

11. LLISTAT DE FOTOGRAFIES

ID	Descripció	Transsecte
Vilanova 1	Camí a Mont Roig amb feixa de pedra seca. Partida barranc de Vilanova.	1
Vilanova 2	Feixa camí a Mont Roig.	1
Vilanova 3	Detall feixa del camí a Mont Roig.	1
Vilanova 4	Parcel·la d'oliveres associada al camí de Mont Roig. Partida barranc de Vilanova.	1
Vilanova 5	Camí a Mont Roig amb feixa de pedra seca.	1
Vilanova 6	Marge de pedra seca del camí de Mont Roig	1
Vilanova 7	Marge de pedra seca del camí de Mont Roig	1
Vilanova 8	Marge de pedra seca del camí de Mont Roig	1
Vilanova 9	Estructura associada al treball agrícola. Vista interior.	1
Vilanova 10	Estructura associada al treball agrícola. Vista interior.	1
Vilanova 11	Estructura associada al treball agrícola. Vista exterior.	1
Vilanova 12	Estructura associada al treball agrícola. Vista exterior.	1
Vilanova 13	Mil·liari contemporani (s.XX) del camí a Mont Roig.	1
Vilanova 14	Detall mil·liari contemporani (s.XX) del camí a Mont Roig.	1
Vilanova 15	Marge de pedra seca antic amortitzat per aportacions antròpiques de terra. Partida les Figueres-Montserrats.	1
Vilanova 16	Marge de pedra seca antic amortitzat per aportacions antròpiques de terra. Partida les Figueres-Montserrats.	1
Vilanova 17	Marge de pedra seca antic amortitzat per aportacions antròpiques de terra. Partida les Figueres-Montserrats.	1
Vilanova 18	Marge de pedra seca antic amortitzat per aportacions antròpiques de terra. Partida les Figueres-Montserrats.	1
Vilanova 19	Parcel·la d'oliveres associada a la partida los Parany.	2
Vilanova 20	Parcel·la d'oliveres associada a la partida los Parany.	2
Vilanova 21	Camí antic associat a la partida Barranc de la Font.	2
Vilanova 22	Camí antic associat a la partida Barranc de la Font.	2
Vilanova 23	Camí antic associat a la partida Barranc de la Font.	2
Vilanova 24	Camí antic associat a la partida Barranc de la Font.	2
Vilanova 25	Camp oliveres en desús. Partida les Quarterades.	2
Vilanova 26	Camp oliveres en desús. Partida les Quarterades.	2
Vilanova 27	Camp oliveres en desús. Partida les Quarterades.	2
Vilanova 28	Terme Arboçet.	2
Vilanova 29	Terme Arboçet.	2
Vilanova 30	Terme Arboçet.	2
Vilanova 31	Terme Arboçet.	2
Vilanova 32	Terme Arboçet.	2
Vilanova 33	Marges de pedra seca associats a la partida lo Fornet.	2
Vilanova 34	Marges de pedra seca associats a la partida lo Fornet.	2
Vilanova 35	Camps associats a la partida lo Fornet.	2
Vilanova 36	Vista de les partides Mas d'en Munter.	3
Vilanova 37	Vista de les partides Mas d'en Munter.	3
Vilanova 38	Vista de les partides Balegueres.	3

Vilanova 39	Vista de les partides Balegueres.	3
Vilanova 40	Camp oliveres partida Balegueres.	3
Vilanova 41	Camp oliveres partida Balegueres.	3
Vilanova 42	Camp oliveres partida Balegueres.	3
Vilanova 43	Camp oliveres partida Balegueres.	3
Vilanova 44	Camp oliveres partida Balegueres.	3
Vilanova 45	Carretera T-321 Vilanova de l'Escornalbou.	3
Vilanova 46	Vista a la partida los Palmars.	3
Vilanova 47	Carretera T-321 Vilanova de l'Escornalbou.	3
Vilanova 48	Carretera T-321 Vilanova de l'Escornalbou.	3
Vilanova 49	Vista a les partides les Vinyasses i Terres Roges.	3
Vilanova 50	Vista a les partides les Vinyasses i Terres Roges.	3
Vilanova 51	Vista a les partides les Vinyasses i Terres Roges.	3
Vilanova 52	Vista a les partides les Terres Roges.	3
Vilanova 53	Vista a les partides les Terres Roges.	3
Vilanova 54	Vista a les partides les Terres Roges.	3

Vilanova (55).jpg

Vilanova (1).jpg

Vilanova (2).jpg

Vilanova (3).jpg

Vilanova (4).jpg

Vilanova (35).jpg

Vilanova (36).jpg

Vilanova (37).jpg

Vilanova (38).jpg

Vilanova (39).jpg

Vilanova (5).jpg

Vilanova (6).jpg

Vilanova (7).jpg

Vilanova (8).jpg

Vilanova (9).jpg

Vilanova (40).jpg

Vilanova (41).jpg

Vilanova (42).jpg

Vilanova (43).jpg

Vilanova (44).jpg

Vilanova (10).jpg

Vilanova (11).jpg

Vilanova (12).jpg

Vilanova (13).jpg

Vilanova (14).jpg

Vilanova (45).jpg

Vilanova (46).jpg

Vilanova (47).jpg

Vilanova (48).jpg

Vilanova (49).jpg

Vilanova (15).jpg

Vilanova (16).jpg

Vilanova (17).jpg

Vilanova (18).jpg

Vilanova (19).jpg

Vilanova (50).jpg

Vilanova (51).jpg

Vilanova (52).jpg

Vilanova (53).jpg

Vilanova (54).jpg

Vilanova (20).jpg

Vilanova (21).jpg

Vilanova (22).jpg

Vilanova (23).jpg

Vilanova (24).jpg

Vilanova (25).jpg

Vilanova (26).jpg

Vilanova (27).jpg

Vilanova (28).jpg

Vilanova (29).jpg

Vilanova (30).jpg

Vilanova (31).jpg

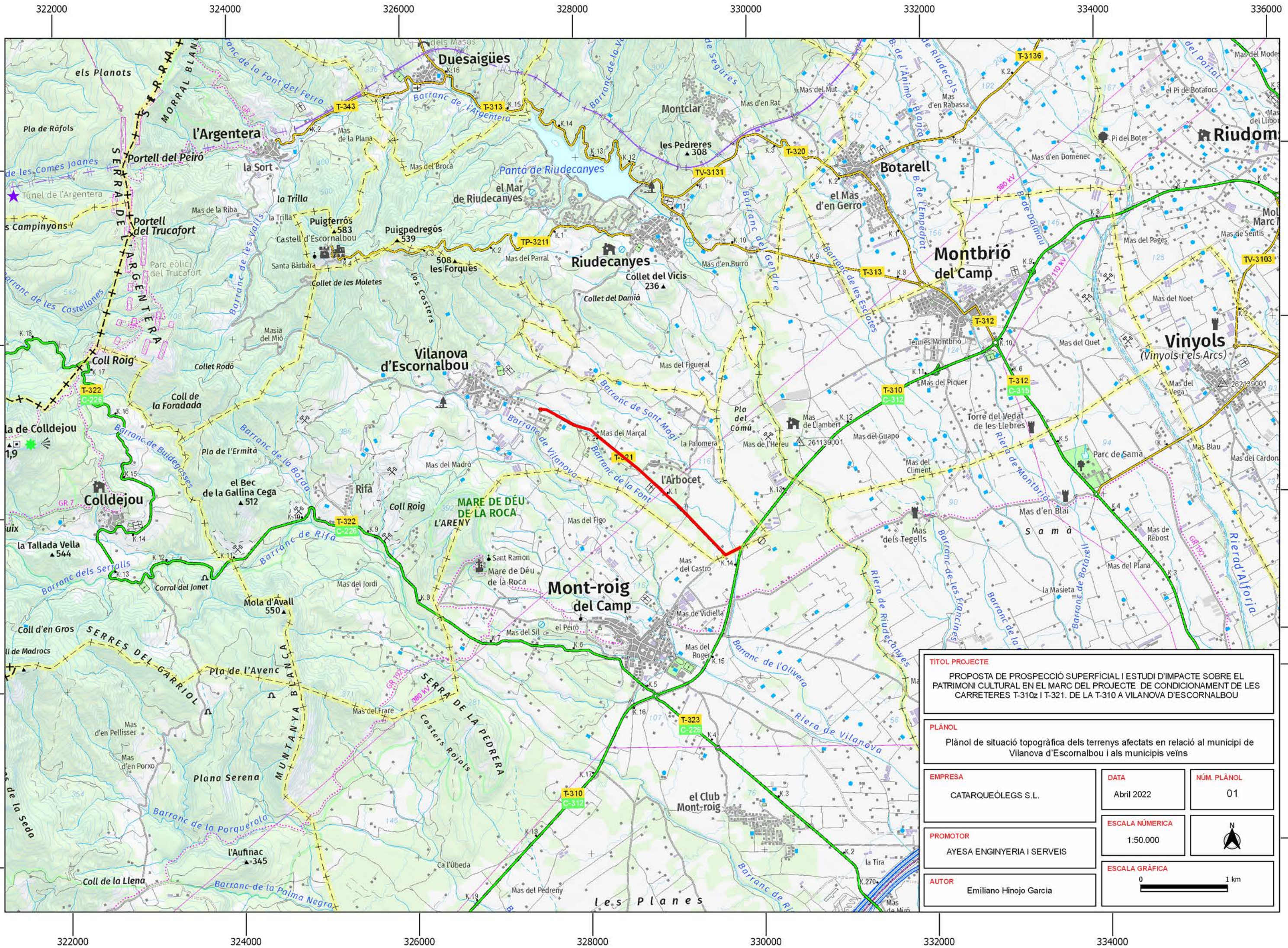
Vilanova (32).jpg

Vilanova (33).jpg

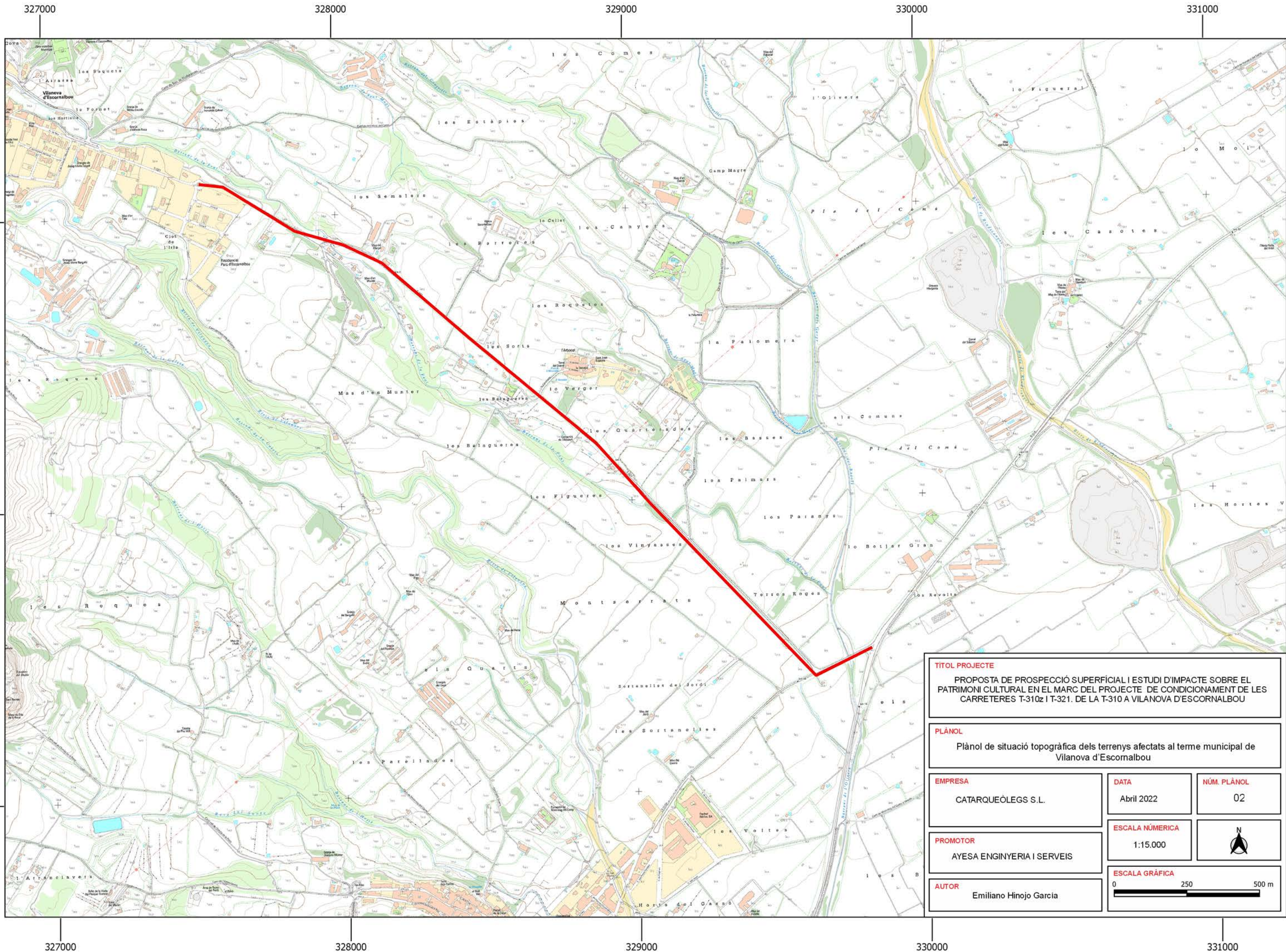

Vilanova (34).jpg

TÍTOL PROJECTE		
PROPOSTA DE PROSPECCIÓ SUPERFICIAL I ESTUDI D'IMPACTE SOBRE EL PATRIMONI CULTURAL EN EL MARC DEL PROJECTE DE CONDICIONAMENT DE LES CARRETERES T-310z I T-321. DE LA T-310 A VILANOVA D'ESCORNALBOU		
PLÀNOL		
Plànol de situació topogràfica dels terrenys afectats en relació al municipi de Vilanova d'Escornalbou i als municipis veïns		
EMPRESA	DATA	NÚM. PLÀNOL
CATARQUEÒLEGS S.L.	Abril 2022	01
PROMOTOR	ESCALA NÚMERICA	
AYESA ENGINYERIA I SERVEIS	1:50.000	
AUTOR	ESCALA GRÀFICA	
Emiliano Hinojo Garcia		

TÍTOL PROJECTE
 PROPOSTA DE PROSPECCIÓ SUPERFICIAL I ESTUDI D'IMPACTE SOBRE EL PATRIMONI CULTURAL EN EL MARC DEL PROJECTE DE CONDICIONAMENT DE LES CARRETERES T-310z I T-321. DE LA T-310 A VILANOVA D'ESCORNALBOU

PLÀNOL
 Plànol de situació topogràfica dels terrenys afectats al terme municipal de Vilanova d'Escornalbou

EMPRESA
 CATARQUEÒLEGS S.L.

DATA
 Abril 2022

NÚM. PLÀNOL
 02

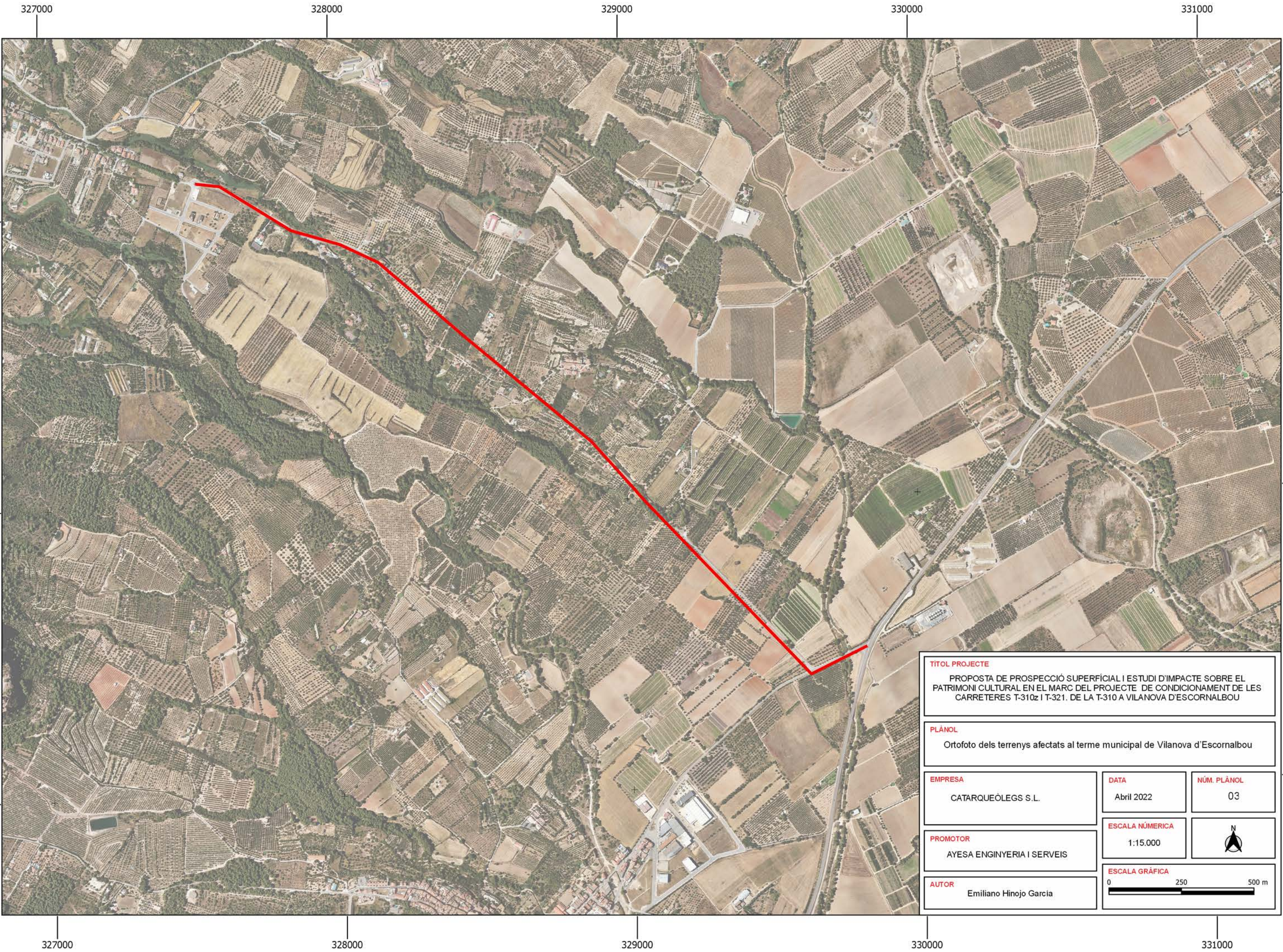
PROMOTOR
 AYESA ENGINYERIA I SERVEIS

ESCALA NÚMERICA
 1:15.000

AUTOR
 Emiliano Hinojo Garcia

TÍTOL PROJECTE
PROPOSTA DE PROSPECCIÓ SUPERFICIAL I ESTUDI D'IMPACTE SOBRE EL PATRIMONI CULTURAL EN EL MARC DEL PROJECTE DE CONDICIONAMENT DE LES CARRETERES T-310z I T-321. DE LA T-310 A VILANOVA D'ESCORNALBOU

PLÀNOL
Ortofoto dels terrenys afectats al terme municipal de Vilanova d'Escornalbou

EMPRESA
CATARQUEÒLEGS S.L.

DATA
Abril 2022

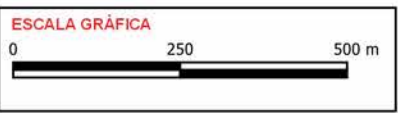
NÚM. PLÀNOL
03

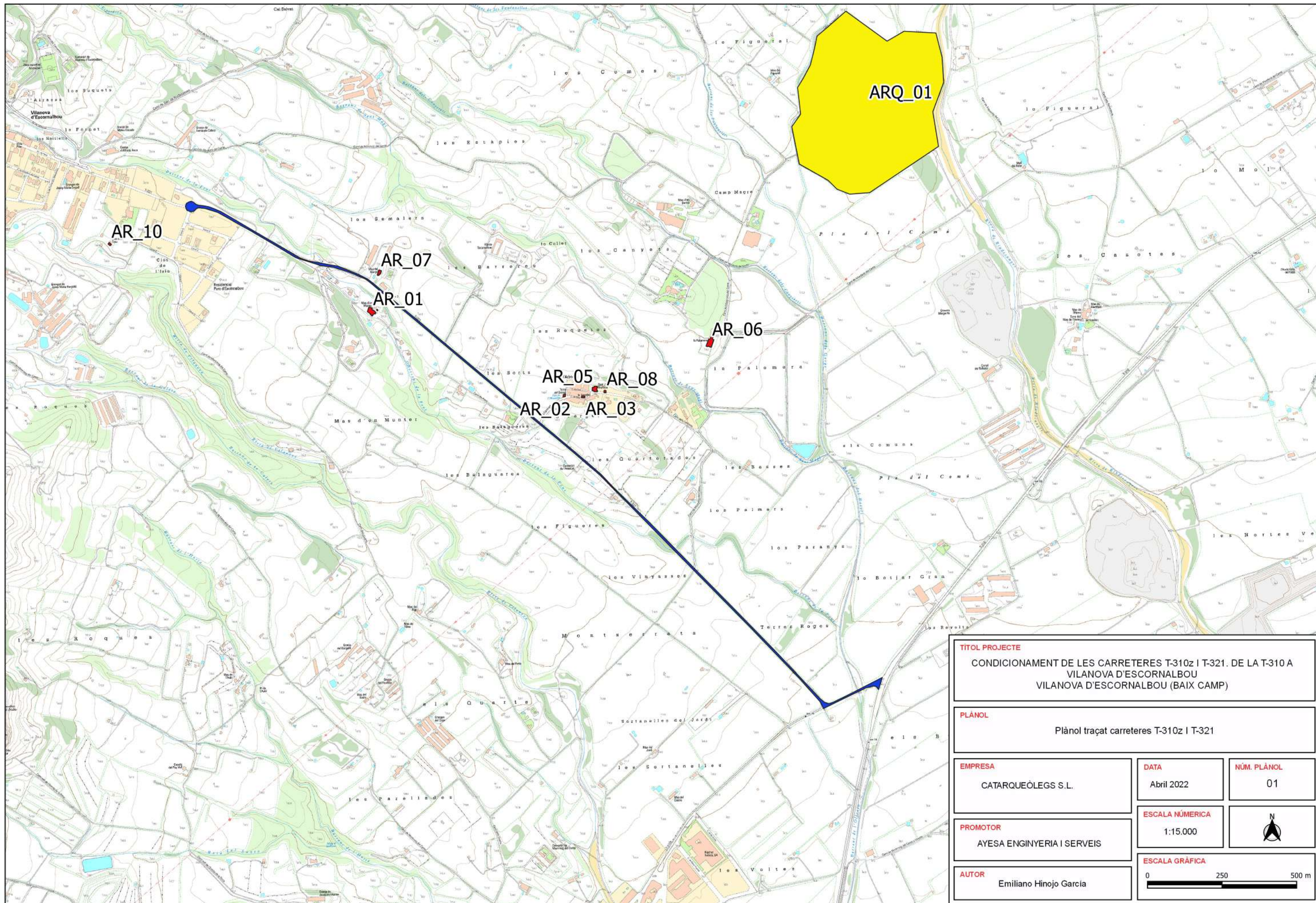
PROMOTOR
AYESA ENGINYERIA I SERVEIS

ESCALA NÚMERICA
1:15.000

AUTOR
Emiliano Hinojo Garcia

TÍTOL PROJECTE
 CONDICIONAMENT DE LES CARRETERES T-310z I T-321. DE LA T-310 A
 VILANOVA D'ESCORNALBOU
 VILANOVA D'ESCORNALBOU (BAIX CAMP)

PLÀNOL
 Plànol traçat carreteres T-310z I T-321

EMPRESA
 CATARQUEÒLEGS S.L.

DATA
 Abril 2022

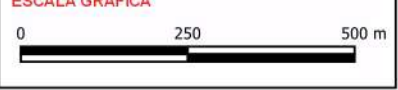
NÚM. PLÀNOL
 01

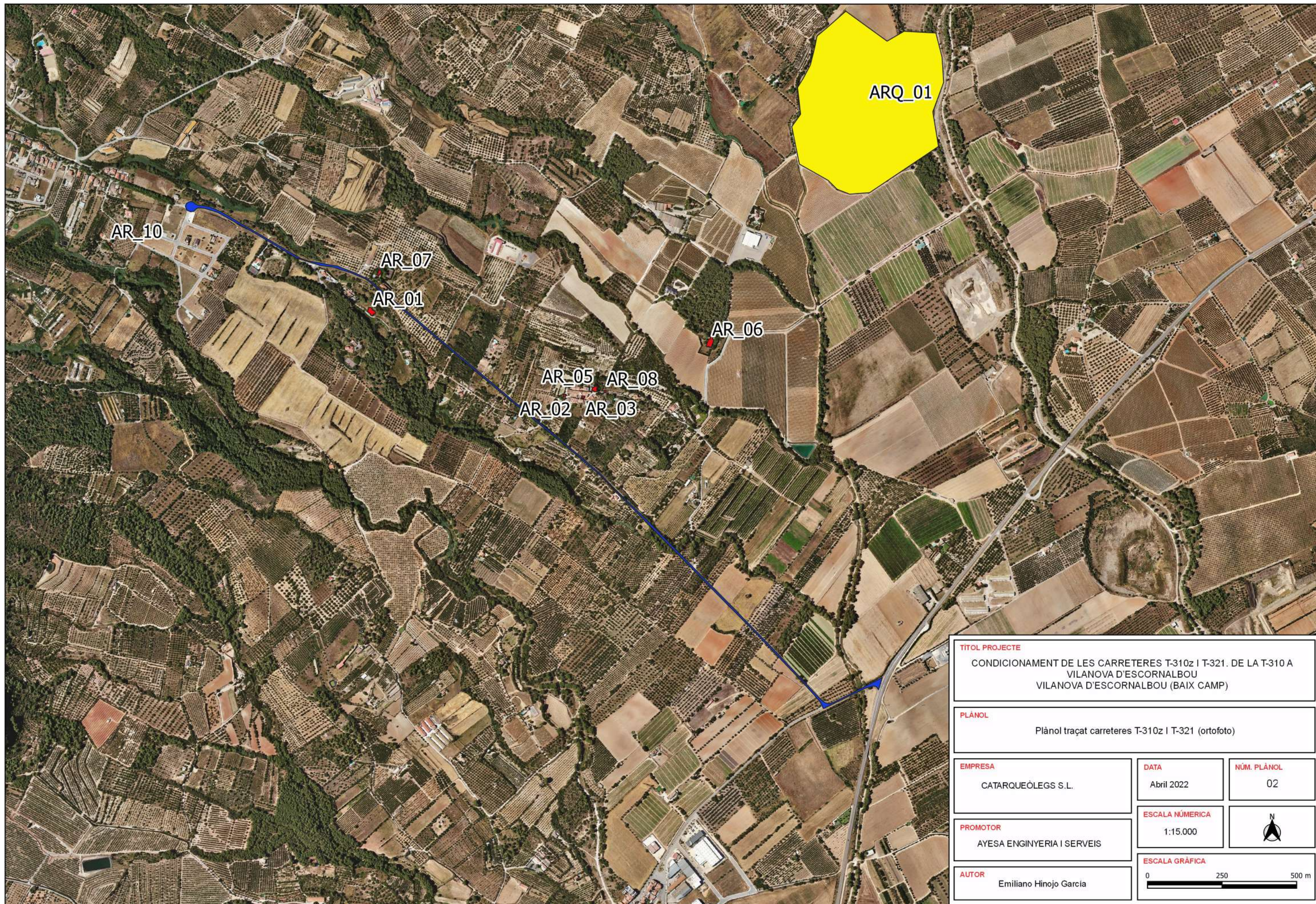
PROMOTOR
 AYESA ENGINYERIA I SERVEIS

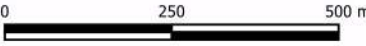
ESCALA NÚMERICA
 1:15.000

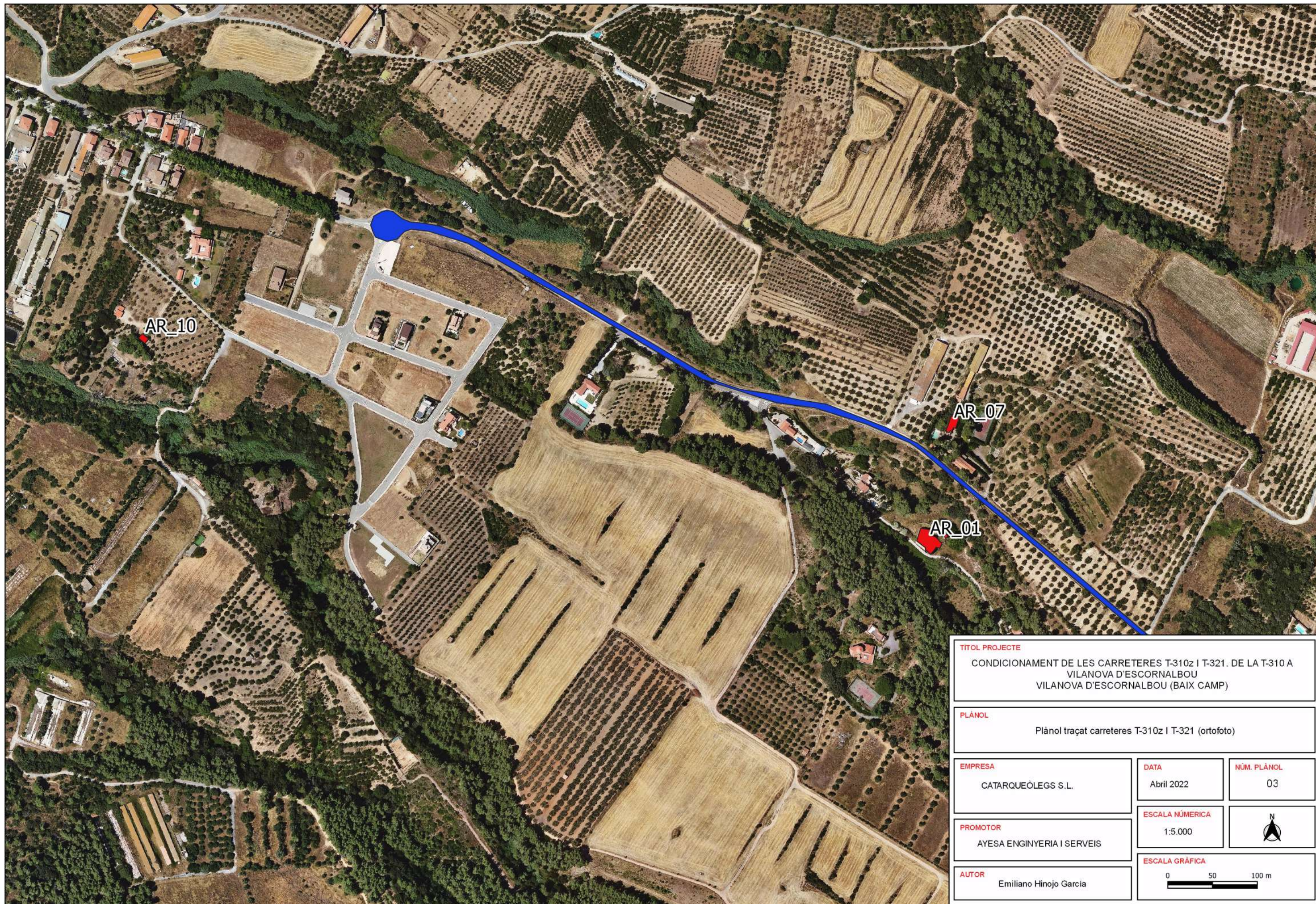

AUTOR
 Emiliano Hinojo Garcia

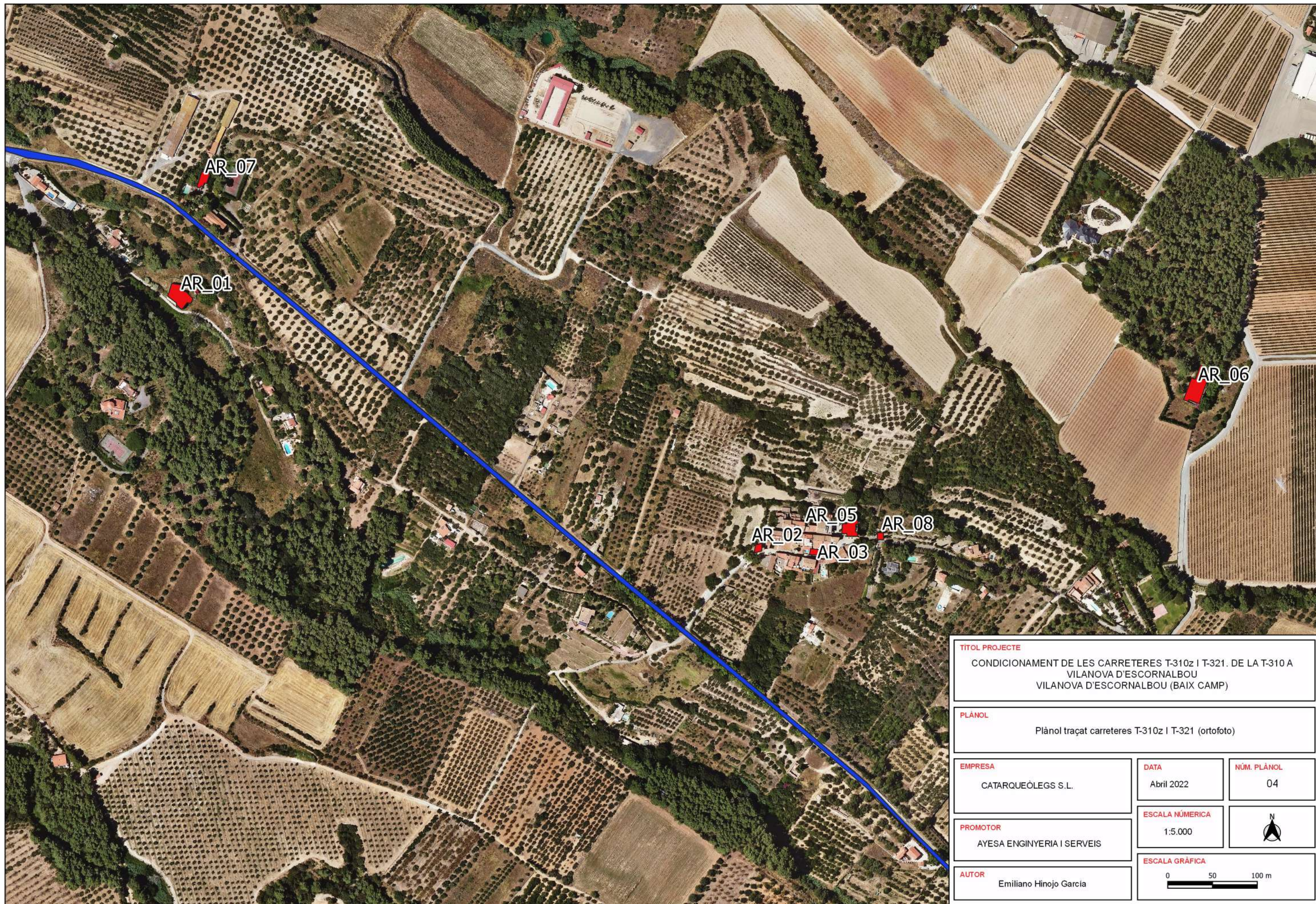

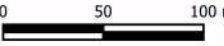

TÍTOL PROJECTE CONDICIONAMENT DE LES CARRETERES T-310z I T-321. DE LA T-310 A VILANOVA D'ESCORNALBOU VILANOVA D'ESCORNALBOU (BAIX CAMP)		
PLÀNOL Plànol traçat carreteres T-310z I T-321 (ortofoto)		
EMPRESA CATARQUEÒLEGS S.L.	DATA Abril 2022	NÚM. PLÀNOL 02
PROMOTOR AYESA ENGINYERIA I SERVEIS	ESCALA NÚMÉRICA 1:15.000	
AUTOR Emiliano Hinojo Garcia	ESCALA GRÀFICA 0 250 500 m 	

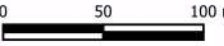

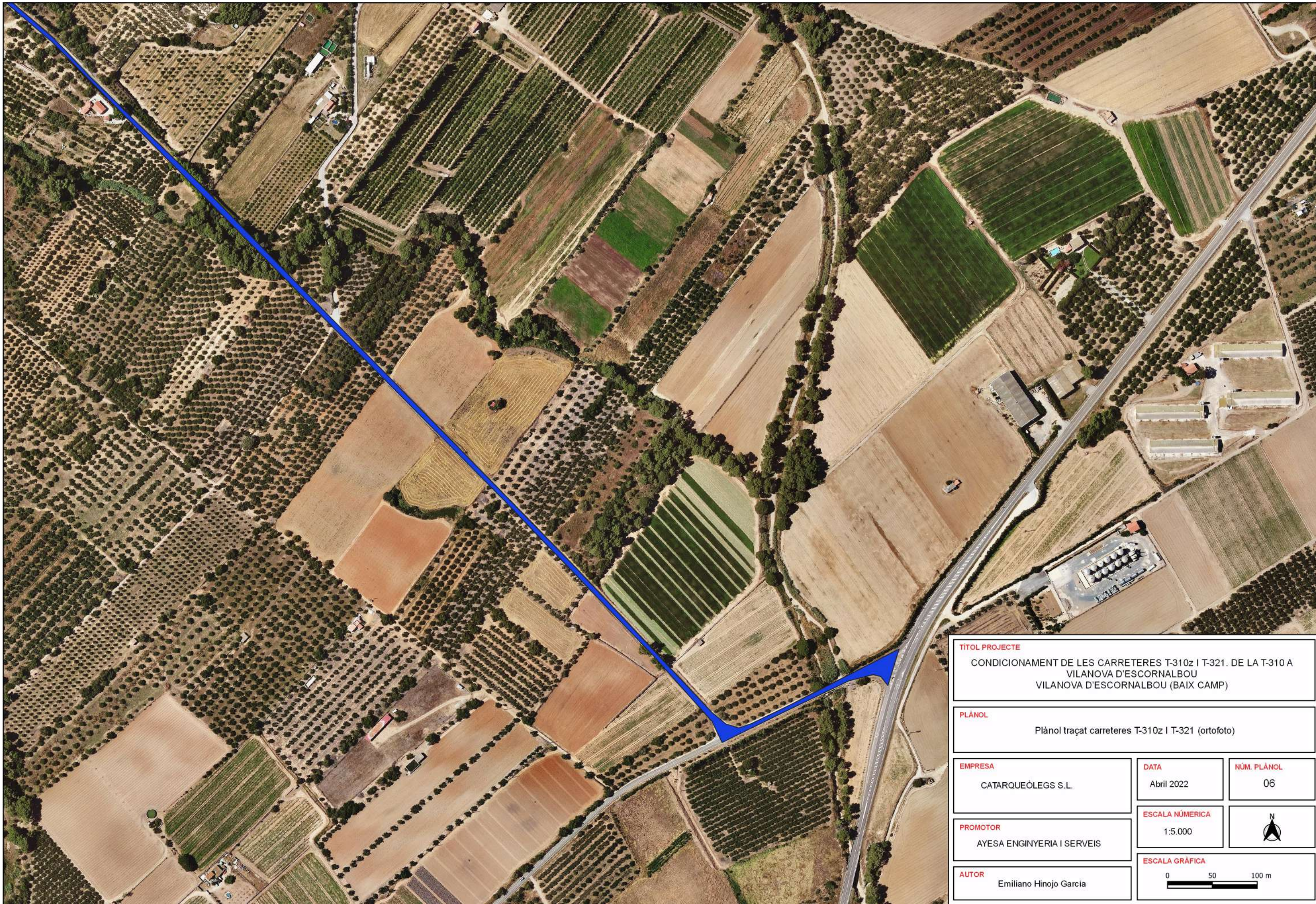
TÍTOL PROJECTE CONDICIONAMENT DE LES CARRETERES T-310z I T-321. DE LA T-310 A VILANOVA D'ESCORNALBOU VILANOVA D'ESCORNALBOU (BAIX CAMP)		
PLÀNOL Plànol traçat carreteres T-310z I T-321 (ortofoto)		
EMPRESA CATARQUEÒLEGS S.L.	DATA Abril 2022	NÚM. PLÀNOL 03
PROMOTOR AYESA ENGINYERIA I SERVEIS	ESCALA NÚMÉRICA 1:5.000	
AUTOR Emiliano Hinojo Garcia	ESCALA GRÀFICA 0 50 100 m 	

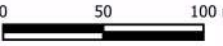

TÍTOL PROJECTE CONDICIONAMENT DE LES CARRETERES T-310z I T-321. DE LA T-310 A VILANOVA D'ESCORNALBOU VILANOVA D'ESCORNALBOU (BAIX CAMP)		
PLÀNOL Plànol traçat carreteres T-310z I T-321 (ortofoto)		
EMPRESA CATARQUEÒLEGS S.L.	DATA Abril 2022	NÚM. PLÀNOL 04
PROMOTOR AYESA ENGINYERIA I SERVEIS	ESCALA NÚMÉRICA 1:5.000	
AUTOR Emiliano Hinojo Garcia	ESCALA GRÀFICA 0 50 100 m 	

TÍTOL PROJECTE CONDICIONAMENT DE LES CARRETERES T-310z I T-321. DE LA T-310 A VILANOVA D'ESCORNALBOU VILANOVA D'ESCORNALBOU (BAIX CAMP)		
PLÀNOL Plànol traçat carreteres T-310z I T-321 (ortofoto)		
EMPRESA CATARQUEÒLEGS S.L.	DATA Abril 2022	NÚM. PLÀNOL 05
PROMOTOR AYESA ENGINYERIA I SERVEIS	ESCALA NÚMÉRICA 1:5.000	
AUTOR Emiliano Hinojo Garcia	ESCALA GRÀFICA 0 50 100 m 	

TÍTOL PROJECTE CONDICIONAMENT DE LES CARRETERES T-310z I T-321. DE LA T-310 A VILANOVA D'ESCORNALBOU VILANOVA D'ESCORNALBOU (BAIX CAMP)		
PLÀNOL Plànol traçat carreteres T-310z I T-321 (ortofoto)		
EMPRESA CATARQUEÒLEGS S.L.	DATA Abril 2022	NÚM. PLÀNOL 06
PROMOTOR AYESA ENGINYERIA I SERVEIS	ESCALA NÚMÉRICA 1:5.000	
AUTOR Emiliano Hinojo Garcia	ESCALA GRÀFICA 0 50 100 m 	

ANNEX N.º 19 – TITULARITATS

1 **TITULARITATS**

Les actuacions incloses en el present projecte relatives al condicionament de les carreteres T-310z i T-321, en el tram del creuament de la carretera T-310 fins a l'entrada del nucli de Vilanova d'Escornalbou seran titularitat de la Diputació de Tarragona a la conclusió dels treballs.

La Diputació de Tarragona és l'administració titular actual de la carretera i T-321 i del tram de projecte de la carretera T-310z.

ANNEX N.º 20 – REPORTATGE FOTOGRÀFIC

ANNEX N.º20. REPORTATGE FOTOGRÀFIC

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	1
----------------------	---

1. INTRODUCCIÓ

En el present annex es realitza una recopilació d'imatges preses en l'àmbit del present Projecte Constructiu "Projecte de condicionament de les carreteres T-310z i T-321. De la T-310 a Vilanova d'Escornalbou".

Les imatges es mostren a continuació.

Figura 1. Vista de l'inici del tram de la T-310z

Figura 2. Vista general de l'inici del tram de la T-310z

Figura 3. Torre metàl·lica propera a la carretera, a l'inici del projecte

Figura 4. Estructura existent sobre el Barranc de l'Olivera, al PK 13+800 de la T-310z

Figura 6. Intersecció entre les carreteres T-310z i T-321

Figura 5. Pals de fusta de la línia de mitja tensió propera a la T-310z, a l'alçada de la intersecció entre la T-310z i T-321

Figura 7. Obra de drenatge transversal que creua la T-310z, al PK 14+000

Figura 8. Cuneta triangular transitable existent a la T-310z, entre els PK 13+900 i 13+400

Figura 10. Estat del ferm i proximitat d'un tronc de la T-321 al PK 0+100

Figura 9. Cuneta de terra a la T-321 al PK 0+050 de la carretera

Figura 11. Vista general de la T-321 al PK 0+500

Figura 12. Estructura existent sobre la riera de la Font, al PK 0+710 de la T-321

Figura 14. Línia aèria de baixa tensió que creua la T-321 al PK 0+950

Figura 13. Bionda costat dret al PK 0+720

Figura 15. Línia aèria de mitja tensió al PK 1+015

Figura 16. Vista general del vial i línia aèria de mitja tensió que creua al PK 1+040

Figura 18. Construcció a la vorera dreta de la T-321 a l'alçada PK 1+130

Figura 17. Obra de drenatge transversal al PK 1+075

Figura 19. Accés amb un pal de telefonia a la vorera dreta a l'alçada PK 1+220

Figura 20. Vista general del vial i proximitat dels arbres al PK 1+260

Figura 22. Obra de drenatge transversal a la Intersecció entre la T-321 i l'accés a la població de l'Arbocet

Figura 21. Intersecció entre la T-321 i l'accés a la població de l'Arbocet

Figura 23. Accés a la població de l'Arbocet

Figura 24. Vista general del vial i proximitat dels arbres al PK 1+440

Figura 26. Estructura de formigó al PK 2+000

Figura 25. Línia aèria de telefonia a l'alçada PK 1+730

Figura 27. Barrera metàl·lica de seguretat a la vorera dreta al PK 2+100

Figura 28. Accés a la vorera dreta del vial i inici de barrera metàl·lica al PK 2+210

Figura 30. Finalització de barrera en "cua de piex" al PK 2+235

Figura 29. Calaix de formigó que travessa la T-321 al PK 2+230

Figura 31. Intersecció al PK 2+260 de la T-321

Figura 32. Línia aèria de mitja tensió a l'alçada PK 2+275

Figura 34. Cuneta de formigó a la vorada esquerra del PK 2+400

Figura 33. Obra de drenatge transversal a l'alçada PK 2+360

Figura 35. Vista general del vial i línia aèria de telefonia a la vorada esquerra al PK 2+500

Figura 36. Vista general del vial i cuneta de formigó a la vorada esquerra al PK 2+660

Figura 37. Rotonda localitzada al final del tram del projecte

ANNEX N.º 21 – MESURES CORRECTORES

ANNEX N.º21. MESURES CORRECTORES**INDEX**

1	INTRODUCCIÓ	3
2	DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE	3
3	FIGURES AMBIENTALS	3
3.1	Espais naturals protegits	3
3.2	Aqüífers protegits	4
3.3	Zones humides	4
3.4	Espais d'interès geològic.....	4
3.5	Àrees d'interès faunístic i florístic i zones de protecció de l'avifauna per reduir riscos d'electrocució.....	4
4	INVENTARI DE JACIMENTS ARQUEOLÒGICS I BÉNS ARQUITECTÒNICS.....	4
4.1	Introducció	4
5	PROPOSTA DE MESURES PREVENTIVES I CORRECTORES DE L'IMPACTE AMBIENTAL	
5		
5.1	Mesures correctores d'instal·lacions auxiliars	5
5.2	Mesures correctores per les afeccions ambientals al medi hidrològic	5
5.3	Mesures correctores per les afeccions ambientals al sòl	5
5.4	Mesures correctores per les afeccions ambientals al medi atmosfèric.....	5
5.5	Mesures correctores per les afeccions ambientals al medi biològic	6
5.6	Mesures correctores d'integració paisatgística.....	6
5.7	Mesures correctores de geomorfologia i geologia	6

5.8	Prevenió d'incendis forestals.....	6
6	PROGRAMA DE SEGUIMENT I CONTROL	7
6.1	Introducció	7
6.2	Fase d'execució.....	7
6.3	Fase d'explotació.....	7
7	PRESSUPOST	7
8	CONCLUSIONS.....	7

1 INTRODUCCIÓ

En els següents apartats es presenta el conjunt de mesures correctores que es proposen dur a terme per a millorar la integració ambiental i paisatgística de les actuacions previstes en el projecte "Condicionament de les carreteres T-310z i T-321. De la T-310 a Vilanova d'Escornalbou".

D'acord amb la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, la realització de les obres compreses al present projecte no afecten als supòsits establerts pel al grup 6 apartat "a" de l'annex I, ni a cap supòsit de l'annex II.

L'objecte de l'annex és:

- Descriure el projecte i identificar les actuacions a realitzar.
- Caracteritzar els espais de protecció existents a la zona de projecte.
- Proposar mesures preventives i correctores.
- Establir un programa de seguiment i control.

2 DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

Es tracta del condicionament de les carreteres TV-310z i T-321 entre la T-310 i Vilanova d'Escornalbou dins dels termes municipals de Mont-Roig del Camp i Vilanova d'Escornalbou, passant per la població de l'Arbocet. La longitud total del tram d'actuació a la carretera T-310z és de 240 m entre el PK 13+760 i el PK 14+000, mentre que a la T-321 és de 2.700 m entre el PK 0+000 i 2+700.

En tot aquest condicionament s'efectuarà una millora del traçat amb paràmetres més generosos que els existents i que, per tant, comporta una ampliació de la carretera per un o ambdós costats, aconseguint una calçada de 6 m d'amplada i dos vorals laterals d'1 m cadascun.

Cal assenyalar que per tal d'optimitzar i aprofitar quan sigui possible la secció existent s'ha decidit aprofitar en tot el possible l'esplanada i ferm actual respectat els paràmetres que s'han establert d'acord amb les necessitats que requereix la carretera.

D'acord amb les dades de la campanya d'aforament de l'any 2019 de la Diputació de Tarragona, les categories de trànsit per a cadascuna de les carreteres de projecte en funció de la intensitat de vehicles pesants és de:

- T-310z: T41
- T-321: T42

No obstant per recomanació dels Serveis Tècnics de la Diputació de Tarragona i per tal d'homogeneïtzar les actuacions de ferm en les carreteres de la seva gestió, es proposa augmentar un grau la categoria de la T-321 i triar la T41.

Es preveu l'eixamplament de dos obres de fàbrica existents al tram. La primera d'elles correspon a la obra existent sobre el Barranc de l'Olivera, aproximadament al PK 13+800 de la T-310z, i la segona correspon a la obra existent sobre la Riera de la Font, aproximadament al PK 0+710 de la T-321.

Finament, es projecta la millora de dos interseccions, les quals es veuran substituïdes per rotondes. Aquestes es troben als punts quilomètrics 13+900 de la carretera T-310z i 1+320 de la carretera T-321.

Les unitats d'obra que es preveuen executar són les següents:

- Treballs previs i enderrocs
- Moviment de terres
- Ferms i paviments
- Estructures
- Drenatge
- Senyalització i barreres
- Enllumenat
- Mesures correctores d'impacte ambiental
- Reposició de serveis afectats
- Acabats
- Varis

3 FIGURES AMBIENTALS

3.1 **Espais naturals protegits**

Les carreteres queden fora de qualsevol espai natural protegit.

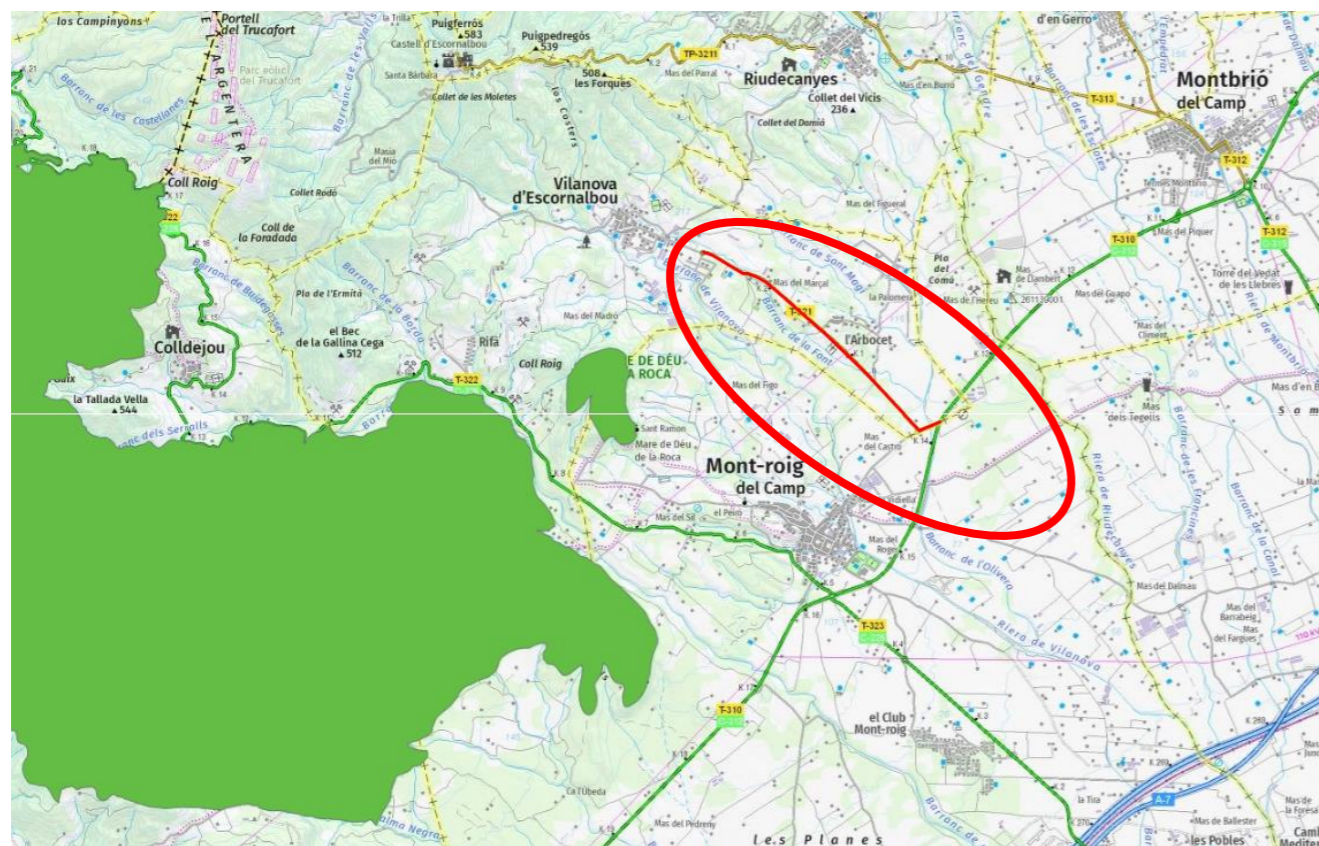

Figura 1. Àmbit de projecte amb les zones protegides més properes.

3.2 Aqüífers protegits

La zona de projecte limita amb l'aqüífer protegit: Aqüífers del Baix Camp – Mont-Roig.

3.3 Zones humides

No existeixen zones humides properes a la zona d'estudi

3.4 Espais d'interès geològic

No existeixen espais d'interès geològic propers a la zona d'estudi

3.5 Àrees d'interès faunístic i florístic i zones de protecció de l'avifauna per reduir riscos d'electrocució

L'àmbit d'estudi es troba dins de la zona de protecció per a l'avifauna per a reduir riscos d'electrocució.

A més, es troba a prop de l'àrea d'interès faunístic i florístic número 320.

El traçat proposat es localitza a l'interior de la Zona de protecció per a l'avifauna per reduir riscos d'electrocució aprovat pel Reial Decret 1432/2008, del 29 d'agost, del Govern d'Espanya, pel qual s'estableixen les mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i la electrocució amb línies elèctriques d'alta tensió.

Les principals mesures preventives i correctores proposades consistiran en l'elecció de les zones de pas menys sensibles, degradades o amb escassa cobertura vegetal, revegetació de talussos per evitar l'erosió i ubicació d'instal·lacions auxiliars en una zona poc conflictiva.

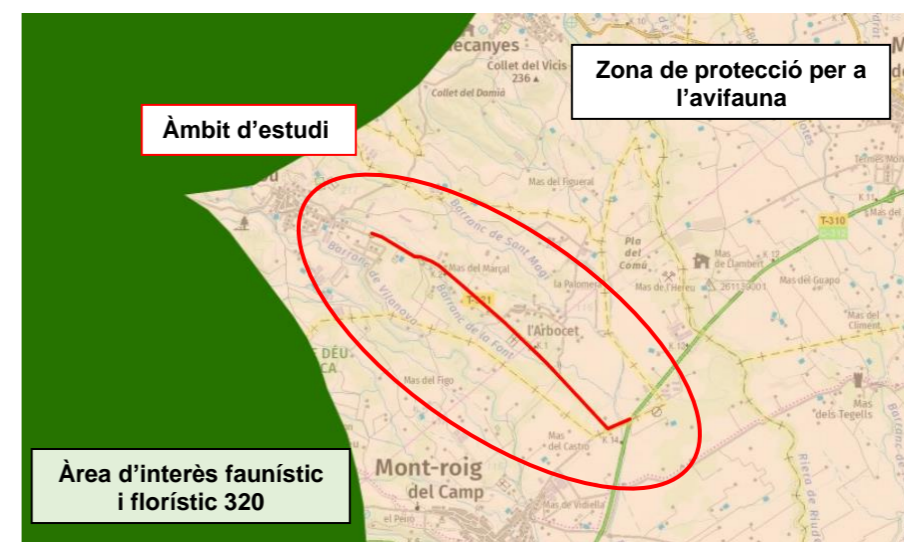

Figura 2. Àrea d'interès faunístic i florístic 320 i zona de protecció de l'avifauna en l'àmbit d'estudi

4 INVENTARI DE JACIMENTS ARQUEOLÒGICS I BÉNS ARQUITECTÒNICS

4.1 Introducció

L'àmbit d'estudi és el bressol d'un patrimoni cultural variat. A la Figura 3 s'il·lustra el tram d'actuació, juntament amb les zones on s'hi localitzen jaciments arqueològics i béns arquitectònics que es podrien veure afectats per les obres.

Cal destacar el bé arqueològic Mas Muntaner, el qual es troba proper a la traça. Durant el desenvolupament de les obres i la posterior explotació de la carretera, es minimitzarà el possible impacte sobre aquests patrimonis per tal de que no pateixin danys.

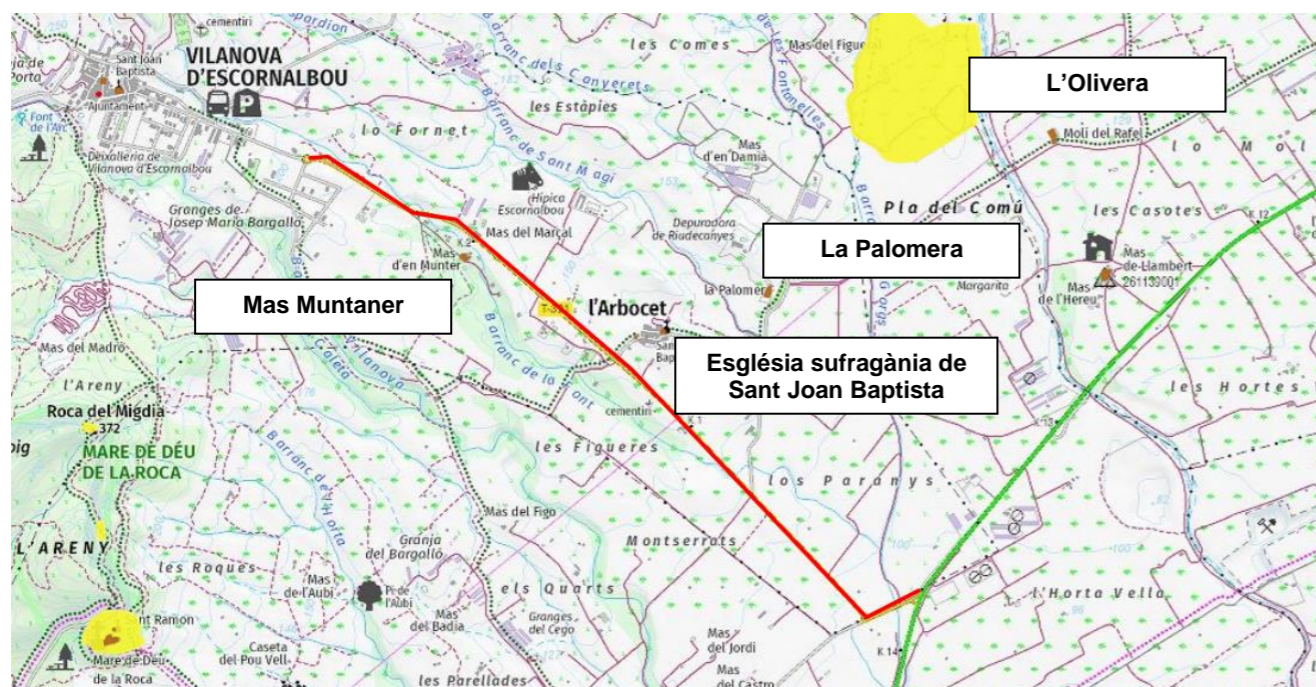

Figura 3. Béns arqueològics d'interès cultural a l'àmbit de projecte

5 PROPOSTA DE MESURES PREVENTIVES I CORRECTORES DE L'IMPACTE AMBIENTAL

5.1 Mesures correctores d'instal·lacions auxiliars

Aquestes mesures correctores fan referència tant al pàrquing de maquinària i a la zona de treball i resta de l'equipament d'obra, com als préstecs, abocadors i aplecs temporals d'obra. Les mesures a seguir seran:

- Situar el pàrquing de maquinària, instal·lacions pels treballadors, zones per a la gestió de residus i altres equipaments d'obra en zones de nul·l interès socioeconòmic, com són àrees degradades o abandonades, camps de conreu sense cultivar o prats de pastura, evitant possibles afeccions a la flora i fauna o indrets d'interès paisatgístic.
- No afectar terrenys situats a la vora de zones urbanes per minimitzar les molèsties causades a la població propera a la zona de projecte, i també lluny dels hàbitats protegits i espais naturals interessants que trobem al voltant de la zona de projecte.
- Utilitzar zones properes a l'obra per tal de reduir el trànsit de vehicles per dins de zones urbanes i alienes a la traça, amb fàcil accés des de l'obra.
- Concentrar totes les instal·lacions en un mateix lloc.

5.2 Mesures correctores per les afeccions ambientals al medi hidrològic

Durant l'execució de les obres poden produir-se vessaments líquids susceptibles de contaminar les aigües superficials o subterrànies. Es prendran per tant les mesures necessàries per evitar-ho:

- Es disposaran casetes proveïdes de serveis químics per a la utilització per part del personal de les obres, evitant d'aquesta manera la contaminació per aigües fecals.
- S'evitaran els vessaments d'oli o combustible generats per la maquinària, no efectuant reparacions de les mateixes sobre el terreny.
- Evitar en tot moment que els moviments de terres que es realitzin afectin als torrents o rieres i a la vegetació més enllà de la zona d'obres, que haurà d'estar perfectament delimitada. Les terres es gestionaran en la mateixa obra i, en el cas d'excedents, es traslladaran a un abocador autoritzat.

5.3 Mesures correctores per les afeccions ambientals al sòl

L'impacte sobre el sòl es considera mínim durant l'execució de les obres. Per a la protecció del sòl es realitzarà una prevenció de la contaminació del mateix, evitant els vessaments d'oli o combustible.

5.4 Mesures correctores per les afeccions ambientals al medi atmosfèric

La maquinària emprada generarà gasos procedents de la combustió. Per minorar les emissions es portaran a terme tasques de manteniment de la maquinària perquè aquesta es trobi en perfecte estat i compleixi amb la legislació vigent.

Respecte als sorolls emesos per la maquinària pesada, es vigilarà també el correcte funcionament de la mateixa, no permetent emissions superiors a les permeses per la normativa en vigor. Així mateix, es limitarà la velocitat als vehicles pesats de l'obra i es planificaran les activitats per minimitzar l'ús de la maquinària més pesada i realitzar els treballs i el trànsit de la maquinària dintre de l'horari diürn permès: 8-21h.

Pel que fa al pols, es realitzaran regs periòdics, per tal d'evitar problemes d'augment de partícules en suspensió i sedimentables (pols), durant la fase de construcció, serà preceptiva la realització de regs en tots els accessos a l'obra.

L'impacte sobre l'atmosfera serà, per tant, puntual en el temps i en l'espai, desapareixent un cop efectuades les obres.

5.5 Mesures correctores per les afeccions ambientals al medi biològic

Les mesures correctores descrites amb anterioritat per evitar l'emissió de partícules en suspensió, gasos de combustió i sorolls, evitar vessaments líquids, etc., contribuiran igualment a minorar les afeccions sobre la fauna i vegetació existent.

Caldrà adoptar les mesures necessàries en l'obra, i especialment en el moviment de terres o aportació de terres o materials externs, per tal d'evitar la proliferació d'espècies vegetals de caràcter invasor. Així mateix, s'eliminaran les espècies de caràcter invasor que es detectin durant les obres i els moviments de terres, i s'evitarà que aquestes puguin esdevenir nous propàguls que fomentin el seu desenvolupament.

Un cop executades les obres les afeccions desapareixeran igualment.

5.6 Mesures correctores d'integració paisatgística

Tenint en compte que existeix una calçada actualment, la millora d'aquesta no suposarà un impacte visual negatiu.

L'eixamplament, però, comporta una execució de talussos de desmunt i/o terraplè en algunes zones. Així, s'haurà d'aportar terra vegetal ben tractada sobre tots els talussos (pendent 3H:2V) per ajudar a la implantació de la posterior hidrosembra, amb un gruix mínim de 30 cm. Sempre que els pendents ho permetin, es revegetaran els talussos amb espècies adaptades a la zona que permetin la seva restauració paisatgística i evitar problemes d'erosió.

A més, es demoliran els trams de carretera antiga que quedin fora d'us i es realitzarà l'estesa de terra vegetal i hidrosembra.

5.7 Mesures correctores de geomorfologia i geologia

Es senyalitzaran les zones a afectar prèviament a l'execució de les obres per tal de no afectar més superfície de la estrictament necessària.

De la mateixa manera, s'utilitzarà la xarxa de camins actuals amb l'objectiu d'evitar construir nous camins. Durant la fase de construcció, s'hauran d'utilitzar els camins ja existents per accedir a les obres. Els camins que ineludiblement s'hagin de construir, es faran aprofitant i alterant mínimament la morfologia del terreny, essent obligatòria la restauració dels talussos que puguin aparèixer.

5.8 Prevenció d'incendis forestals

Les mesures preventives i correctores per evitar el risc d'incendis es basen en la legislació existent sobre aquest tema. Així doncs les dues principals mesures són:

- Compliment de la normativa establerta en el Decret 64/1995 de 7 de març, pel que s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.
- Compliment de la normativa establerta en el Decret 130/1998 de 12 de maig, pel que s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals en les àrees d'influència de carreteres, en la fase d'explotació.

A continuació es detallen algunes de les mesures proposades en aquests Decrets i que s'hauran de complir durant la fase de construcció de l'obra:

- Estarà totalment prohibida la realització de qualsevol tipus de foc durant el període comprès entre el 15 de març i el 15 d'octubre, tot i que es recomana estendre aquesta prohibició a tot l'any.
- En els treballs de tala i desbrossada restarà totalment prohibida l'eliminació de restes vegetals a través de la crema. Aquestes es trituraran i s'incorporaran a la terra vegetal, o bé es gestionaran com a residus de matèria orgànica.
- Instal·lar cartells provisionals de risc d'incendi forestal repartits per l'obra, mentre duri aquesta.
- Posar el mitjans humans i materials necessaris pel compliment d'aquest projecte durant tot el període de duració de les obres.
- Conscienciar al contractista i, en general, a tot el personal de l'obra, del risc d'incendi forestal, així com realitzar un curs de formació d'intervenció immediata en cas d'incendi forestal.

Altres mesures, que es detallen a continuació, s'han de complir durant la fase de construcció i la fase d'explotació:

- En el projecte de revegetació i restauració de talussos s'escolliran espècies arbòries i arbustives que, essent autòctones, tinguin un baix índex d'inflamabilitat (ignició). En aquest sentit cal evitar l'ús de coníferes i, en canvi, potenciar els planifolis.
- La plantació d'espècies per a la revegetació, en la zona de protecció, es realitzarà evitant que es doni una continuïtat dels combustibles forestals, mantenint una distància mínima de seguretat entre plantes o grups de plantes, utilitzant les espècies d'alt contingut hídric, i complint el requeriments exposats al Decret 130/1998 del 12 de maig.
- Manteniment d'una zona de seguretat d'1 m a partir de l'extrem exterior de la calçada.
- Mantenir una zona de protecció de 2 m a banda i banda de la calçada a comptar a partir de la línia externa de la zona de seguretat.

6 PROGRAMA DE SEGUIMENT I CONTROL

6.1 Introducció

Per garantir l'aplicació de les mesures correctores proposades es realitzarà un Programa de Seguiment i Control que s'aplicarà durant la fase d'execució.

A continuació es resumeixen, per a cada fase, els aspectes a tenir en compte:

6.2 Fase d'execució

En fase d'execució es realitzaran les següents tasques:

- Manteniment de la maquinària controlant: les emissions de gasos de combustió, els nivells de sorolls generats pels motors i els vessaments líquids d'olis i combustibles.
- Reparació dels camins deteriorats pel trànsit de la maquinària pesada, si fos necessari.
- Col·locació de lavabos químics pel personal.

6.3 Fase d'exploració

No es preveu cap mesura

7 PRESSUPOST

En el document núm. 4 "Pressupost" s'han inclòs les partides de restauració dels talussos de desmunt i terraplè (pendent 3H:2V) amb 30 cm d'estesa de terra vegetal i hidrosembra. Així mateix, s'ha previst la plantació de diferents espècies arbustives i arbòries.

PRESSUPOST MESURES CORRECTORES D'IMPACTE AMBIENTAL	13.549,46 €
--	--------------------

8 CONCLUSIONS

L'execució del projecte, permetrà millorar la seguretat i mobilitat actuals a les carreteres T-310z i T-321 suposant un impacte positiu per a la població.

La seva execució suposa un impacte ambiental mínim sobre el medi perquè es tracta d'una actuació molt localitzada en l'espai i de durada limitada.